

# Računalniške novice



Cena: 1,99 €

DIGITALNA SLOVENIJA 2030

št. 20/XXIX  
24. oktober 2024

**3D skener  
Creality Scan Otter –  
nedojemljivo dober**

**Katerih računalniških  
komponent ni  
pametno kupovati  
rabljenih?**

**TUDI DOMOVI  
NE MOREJO BREZ  
PAMETNIH NAPRAV**



AMD in Intel  
sta se združila proti  
močnemu tekmeču



Pametni dom with  
Netatmo - prihodnost  
bivanja je tu



Android 15 na voljo  
za telefone Pixel



Enostaven uvod  
v pametni dom



## Prenosni računalnik HP EliteBook 860 G10 Wolf Pro Security Edition

Z prenosnim računalnikom HP EliteBook 860 enajste generacije pozabite na vse neznanke med nastavitvijo za hibridno delo in si zagotovite odličen videz in zvok v spletnih sestankih. Ta izredno razpoznaven računalnik, ki ga poganja najnovejši procesor vključuje funkcije za varnost in upravljanje za podjetja.



### Intel vPro® Platforma z Intel® Core™ procesorjem 13. Generacije

#### Oblikovan za podjetja, izdelan za vas

Izjemno varen računalnik HP EliteBook 860 z dovršenim oblikovanjem, ki ga je enostavno upravljati na daljavo, zagotavlja zmogljivost, ki jo potrebujete za kompleksna opravila.

Zagotovite si popolno kombinacijo moči, hitrega delovanja in vrednosti z Intel vPro® Platformo in s procesorjem Intel® Core™ 13. generacije, ki lahko z več procesorskimi jedri nemoteno in zanesljivo obdela več delovnih nalog.

Prenosljivost računalnika in zanesljivost hitre povezave določata, kje lahko delate. Z vmesnikom Wi-Fi 6E z gigabitno hitrostjo prenosa podatkov si zagotovite hitro in zanesljivo povezavo v obremenjenih brezžičnih okoljih.

Z operacijskim sistemom Windows 11, ki ga poganja HP-jeva tehnologija za sodelovanje in povezovanje, lahko delate kjer koli, ne da bi poslabšali zmogljivost.

## Sodelujte brez skrbi

Z dodatno povezavo 5G (opcijjsko) poskrbite za pristnost v spletnih sestankih v svetu hibridnega dela. S tehnologijo HP Presence, kot je IR-kamera s 5 milijoni slikovnih točk in samodejnim sledenjem, 88-stopinjskim širokim zornim kotom in zvokom Bang & Olufsen poskrbite, da bodo virtualni sestanki bolj osebni.

## Zaščiten s HP Wolf Security

Računalniki HP Wolf Pro Security Edition so opremljeni s tehnologijama HP Sure Click Pro in HP Sure Sense, zaradi česar so zmogljivejši od standardnih različic. Vključujejo tudi enoletno ali triletno uporabniško licenco s HP-jevo podporo. Na ta način je zagotovljena ena, zmogljiva rešitev, ki ne zahteva računalniškega okolja, upravljanega s strani oddelka za IT.

## Specifikacija

- **Intel vPro® Platforma, Intel® Core™ i5-1345U Procesor (1.6-4.7GHz) 12MB 10C/12T**
- Windows 11 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 40,64 cm (16") WUXGA IPS WLED 1920 x 1200, nebleščeč 400 nitni, IR
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR5 5200 MHz (1 x 16 GB), ena prosta reža, do 64GB
- 512 GB PCIe NVMe Value
- 2x USB Type-C (Thunderbolt 4), 2x USB 3.1 G1, 1x HDMI 2.0b
- Intel Wi-Fi 6E AX211 160 MHz + Bluetooth 5.3
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- Bang und Olufsen HD stereo zvočniki, kamera 5 MP, 2x mikrofon z dvojnimi polji
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov, čitalec pametnih kartic
- Šasija iz CNC obdelanega aluminija (1,76kg, 35,87 x 1,92 x 25,1 x cm)
- Osvetljena SLO tipkovnica, Touchpad, pointstick
- Garancija 3 leta (tudi baterija 51 Wh, 3 celična Li-Ion)

**Cena: 1.439,00 z DDV**

6T2C3EA



## Amazon z novimi e-bralniki Kindle

Amazon je pred kratkim predstavil posodobljene e-bralnike Kindle in Kindle Paperwhite, še pred dogodkom pa so jih nekatere trgovine predčasno razstavile na prodajnih policah. Kindle Paperwhite je z večjim zaslonom prejel eno največjih oblikovnih osvežitev doslej, medtem ko je vstopni model dobil novo barvo in nekaj drugih izboljšav, vključno z višjo hitrostjo.

Ne gre za revolucionarno preobrazbo e-bralnikov, kar tudi nihče ni pričakoval. Gre za dve novi napravi, ki sta vzeli že tako dobre temelje predhodnikov in jih izboljšali.

Od obeh elektronskih bralnikov je Kindle Paperwhite dobil pomembnejše nadgradnje. E-bralnik je zdaj večji, saj ima 7-palčni zaslon, hkrati pa se ponaša z najvišjim kontrastnim razmerjem med vsemi Kindli. Je tudi svetlejši, strani pa se hitreje obračajo. Amazon pravi, da je hitrejši za 25 %.

Z enim polnjenjem naj bi zdržal do tri mesece, kar je nekoliko več v primerjavi s prejšnjim modelom, ki je zdržal okoli 10 tednov. Seveda bodo testi pokazali, ali je ta podatek realen ali ne.

Cena standardnega modela Paperwhite se bo začela pri 159,99 dolarja, kar je 10 dolarjev več v primerjavi s ceno predhodnika. Cene v Evropi bodo najverjetneje še nekoliko višje.

Amazon je predstavil tudi Signature Edition Paperwhite, za katerega bo treba odšteti 40 dolar-

jev več. Ta model za 199,99 dolarja je enak običajnemu modelu Paperwhite, vendar ima v primerjavi z njim dvakrat toliko prostora za shranjevanje (32 GB), opcijo brezžično polnjenje in samodejno prilagodljivo srednjo lučko.

Vstopni model Kindle je dobil nov temni način, za 25 odstotkov svetlejšo osvetlitev ozadja in izboljššan kontrast. Amazon tudi trdi, da zdaj omogoča hitrejšo obračanje strani, vendar je to še vedno precej počasnejše kot pri zmogljivejšem modelu. Baterija naj bi zdržala do 8 tednov. Je tudi malenkost lažji, tako da bo branje udobnejše. Na voljo bo v novi zeleni barvi. Ostalo je podobno kot pri prejšnjem modelu: 6-palčni zaslon, enaka ločljivost, 16 GB prostora ... Prodaja se za 109,99 dolarja, kar je več od prvotnega modela. Cene bodo v Evropi tudi za ta model zagotovo nekoliko višje.

Osvežili so tudi modela Kindle Scribe in Kindle Colorsoft. Slednji je dobil podporo za barve, drugače pa je zelo podoben novemu modelu Paperwhite. Cena: 279,99 dolarja. Kindle Scribe je dobil posodobljeno pisalo, malce spremenjen dizajn in izboljšan sistem. Veliko poudarka so dali funkcijam za ustvarjanje zapiskov in komentarjev. Začetna cena je okoli 400 dolarjev za 16 GB pomnilnika, za 64 GB pa boste morali plačati 450 dolarjev.

## Apple predstavil nov iPad Mini

Če si pomežiknil, si zgrešil Applovo napoved nove tablice iPad Mini. Nobene predstavitve ni bilo, tudi nobenega napovednika ne, zgolj sporočilo za javnost. To je prva nadgradnja tablice po letu 2021. Začetna cena bo 499 ameriških dolarjev, na voljo pa bo od konca oktobra.

Novi Mini ima predvsem izboljšane specifikacije. Uporablja nov čip A17 Pro, za katerega Apple pravi, da ima v primerjavi s prejšnjim modelom 30 odstotkov hitrejši procesor, 25 odstotkov hi-



trejši grafični procesor in dvakrat hitrejši nevronskega pogona. Naprava podpira tudi novo pisalo Apple Pencil Pro, kar je dobrodošla novica za oblikovalce. Osnovni model ima namesto prejšnjih 64 GB prostora za shranjevanje zdaj na voljo 128 GB.

Izboljšana zmogljivost bo dobrodošla predvsem, ko bo za uporabo na voljo Applova umetna inteligenca. Edina oblikovna sprememba je barva. Novi iPad Mini bo na voljo v vijolični in modri barvi.

Apple je ostale tablice posodobil pred nekaj meseci z novimi čipi, oblikami in tudi cenami.

## Sonos predstavil zvočnika Arc Ultra in Sub 4

Sonos se še vedno pobira po katastrofalni izdaji nove aplikacije, ki je razjezila uporabnike po vsem svetu. V njej so izgubili dostop do svojih naprav ali pa so se srečali s številnimi hrošči in nedelujočimi funkcijami.

Podjetje pa očitno meni, da so te težave za njimi in je aplikacija v dobrem stanju ter pripravljena na nov zvočnik. Napovedali so Arc Ultra in Sub 4. Prvi stane 999 €, drugi pa 899 €. Arc Ultra je zmogljivejša različica prvotnega modela Arc in je prvi Sonosov izdelek z edinstveno tehnologijo pretvornikov podjetja Mayht, ki ga je Sonos

www.enaa.com

# Govorimo digitalno

Slovenska spletna trgovina številka 1 za dom, podjetja in prosti čas



prevzel leta 2022. Imenovali so jo Sound Motion in pravijo, da zagotavlja bogatejši in še bolj poglobljen zvok. Novo tehnologijo so označili kot enega pomembnejših prebojev na področju avdioinženiringa v zadnjih 100 letih. Omogoča »večjo jasnost, globino in ravnovesje«.

Arc Ultra ima skupaj štirinajst zvočnikov, tri več kot prvotni model, kar vključuje sedem visokotonec, šest srednjetoncev in vgrajeni nizkotonec Sound Motion. Sonos trdi, da je nova zvočna letev s tem sposobna sama zagotavljati zvočno postavitev 9.1.4.

Arc Ultra naj bi zaradi posebnega sistema zagotavljal tudi jasnejše dialoge. Podpiral bo nastavitve Trueplay EQ (tudi v Androidu) in ponujal predvajanje zvoka prek povezave Bluetooth, česar prvotni zvočnik Arc ne zmore.

Tako kot pri drugih Sonos zvočnikih lahko z novo letvijo združite slušalke Sonos Ace, če si boste želeli zasebnega poslušanja. Poleg novega zvočnika so predstavili še nov nizkotonec



Sub 4. Zdaj vemo, da sta to napravi, na kateri je pred nekaj meseci namignil direktor podjetja Patrick Spence, lansiranje pa je podjetje takrat preložilo zaradi težav z aplikacijo. V začetku oktobra so pri Sonosu izdali tudi zemljevid z opornimi točkami o tem, kaj bodo naredili, da si po-

vrnejo zaupanje svojih uporabnikov, in da se podobna situacija nikoli več ne bo ponovila.

## AMD in Intel sta se združila proti močnemu tekmecu



Pritisk se stopnjuje. Vstop Qualcomm in Arm arhitekture na področje računalnikov, kjer je doslej prevladovala arhitektura x86, je bil dovolj dober razlog, da sta Intel in AMD (ter drugi) začasno pozabila na rivalstvo in se bosta skupaj zoperstavila skupnemu sovražniku.

AMD in Intel sta glavna člana nove svetovalne skupine x86 (x86 Ecosystem Advisory Group), ki bo poskušala zaščititi svoje interese pred Armjem, ki je letos dokazal, da je zrel za boj z največjimi velikani te industrije.

V zavezništvo so vključeni še številni drugi člani, kot so Microsoft, Google, Meta in Lenovo. Pred kratkim sta na konferenci nastopila izvršna direktorica družbe AMD Lisa Su in izvršni direktor družbe Intel Pat Gelsinger, ki je dejal, da je arhitektura x86 »živa in zdrava«.

V sporočilu za javnost so navedli, da je cilj nove svetovalne skupine »povečati združljivost, predvidljivost in doslednost ponudbe izdelkov x86«. Skupina išče povratne informacije od razvijalcev strojne in programske opreme, da bodo lahko oblikovali poenostavljene smernice za standar-

dizacijo proizvodnih linij. Zanimivo je gledati dve konkurenčni podjetji na istem odru z enakim ciljem. Za lepimi besedami pa je vsem jasno, da je bil to nagovor vlagateljem, ki so jih hoteli pomiriti in jim zagotoviti, da sta AMD in Intel pripravljena na novo konkurenco. Tudi Qualcomm ne počiva. Za naslednje leto je obljubil, da bo nove čipe vgradil v cenejše prenosnike za manj kot 1000 €, ne da bi žrtvoval zmogljivost NPU čipov. Ne bo šlo nujno samo za prenosnike, Qualcomm je omenil tudi mini računalnike.

## Adobe je predstavil nova AI orodja

Adobe je predstavil nekaj poskusnih orodij umetne inteligence za animacijo, ustvarjanje slik ter čiščenje videoposnetkov in fotografij, ki bi jih lahko sčasoma dodali v svoje aplikacije Creative Cloud.

Čeprav se orodja uporabljajo za zelo različne naloge, imajo vsa tri podoben cilj – avtomatizirati večino dolgočasnih in zapletenih opravil, potrebnih za ustvarjanje vsebine, ter ustvarjalcem zagotoviti večji nadzor nad rezultati, kot če bi preprosto vstavili poziv v generator umetne inteligence. Ideja je uporabnikom omogočiti, da ustvarjajo animacije in slike ali izvajajo zapletene montaže videoposnetkov, ne da bi za to potrebovali veliko časa ali izkušenj.

Prvo orodje, imenovano Project Scenic, uporabnikom omogoča večji nadzor nad slikami, ki jih ustvari model Firefly. Namesto da bi se zanašal zgolj na besedilne opise, Scenic ustvari celotno 3D sceno, ki omogoča dodajanje, premikanje in spreminjanje velikosti določenih predmetov. Končni rezultati se nato uporabijo kot referenca za ustvarjanje 2D-slike, ki ustreza 3D-načrtu.

Naslednje orodje je Project Motion, s katerim



# USPEŠNI *pod* PRITISKOM

*Preverjene tehnike za odpravljanje stresa in povečanje odpornosti*

Knjiga **Uspešni pod pritiskom** je priročnik, ki vam bo med drugim pokazal kako:

- obvladati stres in napetosti ter ostati miren pod pritiskom,
- se dobro pripraviti na pomembne dogodke,
- zmanjšati tremo in nervozo,
- izboljšati koncentracijo,
- povečati samodisciplino in samozavest,
- biti najboljši, ko je to najbolj potrebno

**Avtor:** Janez Hudovernik    **Cena:** 24.99 € (DDV je vključen)

**V vseh boljše založenih knjigarnah ali na spletu:**

Na voljo tudi v angleškem jeziku: <https://bit.ly/46lj900>





lahko preprosto ustvarite animirane grafike v različnih slogih. Gre za rešitev dva-v-enem. Je preprost gradnik animacij, ki ustvarjalcem omogoča dodajanje učinkov gibanja besedilu in osnovnim slikam brez predhodnih izkušenj z animiranjem. V drugi vlogi pa lahko vzame ta animirani videoposnetek in ga preoblikuje s pomočjo besedilnih opisov in referenčnih slik, na primer doda barvo, teksturo ...

Project Clean Machine je orodje za urejanje, ki samodejno odstrani moteče predmete ali motive na slikah in videoposnetkih, kot so bliskavice fotoaparata in ljudje, ki vstopajo v kadre. To je nekaj podobnega samodejnemu vsebinskemu polnilniku, le da je boljši, saj popravi tudi vse neželene učinke, ki jih povzročajo vizualni elementi, ki jih poskušate odstraniti.

Orodja še niso pripravljena za javno preizkušanje, bodo pa po vsej verjetnosti na voljo v naslednjih mesecih.

## Google Chrome je začel ukinjati uBlock Origin

Google Chrome je začel s postopno ukinitvijo programa uBlock Origin. Razvijalec brezplačnega programa za blokiranje oglasov Raymond Hill je pred kratkim objavil posnetek zaslona, ki prikazuje, da je Chrome ponekod začel samodejno izklapljati uBlock Origin, ker »ni več podprt«. Do spremembe prihaja, ker Google Chro-

me prehaja na Manifest V3, novo specifikacijo razširitev, ki lahko vpliva na učinkovitost nekaterih programov za blokado oglasov. uBlock Origin je kot odziv na ta prehod predstavil uBlock Origin Lite, ki uporablja Manifest V3, vendar morate razširitev namestiti ročno.

Hill pravi, da lahko pri uporabi uBlock Origin Lite v primerjavi z uBlock Origin opazite razliko, ki pa je odvisna od spletnih mest, ki jih obiskujete, in konfiguracije razširitve. To je zato, ker ima uBlock Origin Lite bolj omejene možnosti filtriranja kot uBlock Origin, saj specifikacija Manifest V3 postavlja omejitve za vmesnik API Net Request, ki ga uporabljajo razširitve za blokiranje oglasov.



»Na splošno bo uBlock Origin Lite manj učinkovit pri spopadanju s spletnimi mesti, ki imajo rešitve za zaznavanje tovrstnih programov, saj številnih filtrov ni mogoče pretvoriti v pravila DNR,« pojasnjuje Hill.

Če z novo rešitvijo niste zadovoljni, še vedno lahko preklopite na drug brskalnik, na primer Firefox, kjer originalna aplikacija še vedno deluje.

## Android 15 na voljo za telefone Pixel

Android 15 je končno pripravljen in po tradiciji ga bodo najprej prejeli telefoni Google Pixel. Pri naša nove funkcije zasebnosti, varnostna orodja ter izboljšave za zlojzlive naprave in tablične računalnike. Operacijski sistem je bil prvič pred-



stavljen prejšnji mesec, vendar takrat še ni bil na voljo na telefonih in tablicah Pixel ter drugih napravah s sistemom Android.

Ena glavnih novosti v sistemu Android 15 je možnost ustvarjanja »zasebnega prostora« za aplikacije, ki jih želite skriti pred drugimi, ki (začasno) uporabljajo vaš telefon. Najboljši primeri so bančne aplikacije, aplikacije družbenih omrežij, sporočila in podobno. Aplikacije, ki jih postavite v zasebni prostor, se po Googlovih besedah ne bodo prikazovale ne na seznamu nedavnih aplikacij ne v obvestilih ali nastavitvah. Za dostop do prostora boste morali zagotoviti dodatno avtentikacijo, skrili pa boste lahko tudi sam obstoj zasebnega prostora.

Na zlojzljivih napravah in tabličnih računalnikih bo Android 15 uporabnikom omogočal pripenjanje in odpenjanje opravilne vrstice za nekoliko lažji dostop do aplikacij. In če imate določene aplikacije, ki jih pogosto uporabljate drugo ob drugo, lahko nastavite združevanje aplikacij in do tega združevanja dostopate z ene ikone, podobno kot sedaj dovoljuje eksperimentalna funkcija na Samsungovih zlojzljivih telefonih.

Številne naprave z operacijskim sistemom Android (ne le z Androidom 15) bodo dobile tudi funkcijo zaklepanja ob zaznavi kraje, ki omogoča, da se telefon samodejno zaklene, če zazna (s pomočjo umetne inteligence), da je bil ukraden. Google dodaja tudi funkcijo, imenovano oddaljeno zaklepanje, ki omogoča zaklepanje telefona z uporabo drugega telefona z operacijskim sistemom Android, vaše telefonske številke in

<h3>Karierni sejem</h3> <p>24. oktober 2024 Cankarjev dom</p> <p>Odkrijte sanjsko službo.</p>	<b>Delovna mesta za vas.</b>		Več na
	<p><b>MIKROCOP</b> SKRBNIK PRODUKTA Ljubljana</p>	<p><b>agiledrop</b> PHP RAZVIJALCI Ljubljana, Maribor, Celje, hibridno ali od doma</p>	<p><b>PROHUMAN</b> IZKUŠEN SISTEMSKI ADMINISTRATOR/VODJA IT Ljubljana ali Brežice</p>
	<p><b>SANDOZ   Lek</b> SPECIALIST UPRAVLJANJA KAKOVOSTI ZA PODROČJE SKLADNOSTI RAČUNALNIŠKIH SISTEMOV Ljubljana, Lendava</p>	<p><b>triglav</b> SODELAVEC V SLUŽBI ZA RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO Ljubljana, z možnostjo občasnega dela na domu</p>	<p><b>GEADRODUKT</b> Keo učilki niso greh INFORMATIK Ljubljana</p>

»preprostega varnostnega preverjanja«. Podjetje pravi, da bo večina naprav z operacijskim sistemom Android 10 in novejšim dobila te funkcije, nekateri pa jih celo že imajo.

Google je začel uvajati tudi nove ekskluzivne funkcije za telefone Pixel, ki vključujejo funkcijo Night Sight za Instagram za boljše fotografiranje pri šibki svetlobi in več upravljalnih elementov za funkcijo Magic Eraser. Pripravlja se tudi funkcija, ki omogoča premikanje medijev s tabličnega računalnika Pixel na telefon Pixel, tako da na pravi držite eno ob drugi.

## Pomemben prihranek energije

Robotski sesalniki morajo biti kompaktni in energetsko učinkoviti. Zagotoviti avtonomijo brez prepogostega vračanja na polnilno postajo in optimalno čiščenje pa ni enostavno. Nekateri proizvajalci poudarjajo visoko sesalno moč, vendar večja moč hitro prazni baterijo. iRobot se namesto tega osredotoča na zmogljivosti sesanja in brisanja tal pri vseh svojih modelih, vključno z modelom Roomba Combo 10 Max+ in samočistilno postajo AutoWash, kar omogoča optimalno delovanje brez pretirane porabe energije.



Robotski sesalnik Roomba porabi manj energije kot običajni sesalniki, saj je njegov košek blizu krtače, zaradi česar lahko ima motor z močjo le 30–40 vatov. Tako lahko Roomba vsakodnevno sesa in briše tla z znatno manjšo porabo energije kot klasični sesalnik, ki ga uporabite enkrat tedensko. Redno čiščenje zmanjša potrebo po energetsko intenzivnem globinskem čiščenju, kar dolgoročno prihrani tako energijo kot čas. Ko robot zaključi čiščenje, se vrne na postajo. Novejši modeli Roomba imajo optimizirano polnjenje, kar zmanjšuje nepotrebno porabo energije. Samodejne funkcije in urniki prilagodijo čas čiščenja glede na potrebe, pri čemer robot po-

rabi manj energije, če se mu ni treba izogibati oviram. Pravočasno čiščenje bolj umazanih prostorov, kot je predsoba, prepreči širjenje smeti in dodatno porabo energije.

Samočistilne postaje so vse bolj priljubljene, saj praznijo košek, črpajo vodo in sušijo blazinice, kar povzroča dodatno porabo energije. Vendar iRobotova postaja AutoWash za sušenje uporablja hladen zrak brez zmanjšanja učinkovitosti sušenja. Na ta način porabi veliko manj energije kot grelci pri konkurenčnih modelih.

Medtem ko svet stremi k trajnostnim rešitvam in išče načine, kako zmanjšati porabo energije, se en del odgovora skriva v bolj učinkovitih robotskih pomočnikih, kakršni so iRobot sesalniki.

## Amazon se je odločil za jedrsko energijo

Najprej Google in Microsoft, zdaj tudi Amazon. Google je pred kratkim sporočil, da namerava kupiti električno energijo iz jedrskih reaktorjev, ki so trenutno še v razvoju. Gre za male modularne reaktorje (SMR), dobavilo pa jih bo podjetje Kairos Power, ki bo prvi takšen reaktor postavilo do leta 2030. Amazon ni ostal dolžan in je predstavil svojo vizijo o uporabi reaktorjev SMR



**26.**  
*Slovenski*  
FESTIVAL  
VIN

# 14. in 15. november 2024

## Cankarjev dom, Ljubljana

**VSTOPNICE**  
**ŽE V PREDPRODAJI!**



**10% popust**  
**s kodo:**  
**RACUNALNISKE10**

[www.slovenskifestivalvin.si](http://www.slovenskifestivalvin.si)

Minister za zdravje opozarja:  
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

ORGANIZATOR









podjetja Energy Northwest, ki bo do leta 2030 zgradilo štiri reaktorje.

Vsak SMR je lahko do desetkrat manjši od klasične jedrske elektrarne. Če bodo ti projekti realizirani, bodo jedrski reaktorji SMR vir energije brez onesnaževanja z ogljikom za velika tehnološka podjetja, ki skušajo z uporabo jedrske energije zadostiti podnebnim ciljem.

Družba Energy Northwest pravi, da se je Amazon strinjal s »financiranjem začetne faze« v bližini obstoječega objekta za jedrsko energijo v Richlandu v zvezni državi Washington. Trgovski velikan bi nato lahko kupoval električno energijo iz prvih štirih zgrajenih modulov s skupno zmogljivostjo 320 megavatov. Dogovor vključuje »možnost nadaljnje izgradnje lokacije« z do 12 enotami z močjo do 960 MW, kar bi zadoščalo za napajanje 770.000 domov v ZDA.

Amazon je istočasno investiral v zagonsko podjetje X-energy, ki je zadolženo za razvoj reaktorja, ki je del strategije podjetja Energy Northwest. Slednje bi načrt prevzelo, ga uresničilo in tudi upravljalo z reaktorji.

Jedrska energija je postala privlačen vir energije za tehnološka podjetja, kot so Amazon, Google in Microsoft, ki si prizadevajo izpolniti zaveze glede podnebnih sprememb. Podatkovni centri porabijo veliko električne energije, tisti za usposabljanje umetne inteligence še veliko več, in to pomeni več emisij toplogrednih plinov, razen če ti podatkovni centri delujejo s pomočjo brezogljikne energije.

## Porsche 911 GT3 za rojstni dan dobil osvežitev

Porsche se je odločil, da bo dirkač 911 GT3 za 25. rojstni dan dobil nov videz, dodatne zmogljivosti, predvsem pa bo vožnja še bolj vznemirljiva. Cena? 150.000 € in še nekaj drobiža.

Glavne nadgradnje vključujejo vrsto manjših mehanskih izboljšav, vključno s spremenjenimi glavami valjev, ostrejšimi odmičnimi gredmi iz modela GT3 RS, izboljšanimi hladilniki olja in novimi dušilnimi ventili z izboljšanim pretokom.

Da bo avto skladen z najnovejšimi predpisi (emisije, varnost ...), je GT3 opremljen z dvema filtroma trdnih delcev in štirimi katalizatorji, vendar v Porscheju trdijo, da niso pozabili na dinamično zvočno kuliso, ki je pri takšnem avtomobilu še kako pomembna.

911 GT3 bo proizvedel dobrih 500 konjev in 450 Nm navora. Lastniki ga bodo še vedno lahko navili do 9000 vrtljajev na minuto. Na voljo bosta šeststopenjski ročni ali sedemstopenjski avtomatski menjalnik z dvojno sklopko. Do 100 km/h bo z ročnim menjalnikom pospešil v 3,9 sekunde, z avtomatskim pa bo to hitrost dosegel še hitreje, in sicer v 3,4 sekunde. Oba menjalnika imata za 8 % skrajšano prestavno razmerje.



Za boljši nadzor med vožnjo po neravninah in robnikih so izboljšali blažilnike, avto pa naj bi se med zaviranjem tudi manj nagibal. Novi GT3 bo dobil še spremenjen videz spredaj in zadaj, s po-

udarkom na izboljšanje pritiska zaradi zunanjih elementov, kar naj bi malenkost izboljšalo vodljivost. Dobil bo tudi nove žaromete in boljši dovod zraka spredaj.

Andreas Preuninger, vodja Porschejevega oddelka GT, je novi GT3 označil za »bolj vznemirljivega in individualnega«. »Poglobili smo se v podrobnosti in mu dodali številne lastnosti, ki so si jih želeli naši kupci,« je zaključil.

## Meta sodeluje s filmskimi ustvarjalci



Meta je v začetku tega meseca predstavila Movie Gen, paket modelov umetne inteligence, ki lahko na podlagi besedilnih vnosov ustvarjajo realistične videoposnetke in urejajo obstoječe. Movie Gen lahko ustvari videoposnetke dolžine do 16 sekund v formatu HD 1080p (pri 16 sličicah na sekundo) s spremnimi zvočnimi posnetki. Mark Zuckerberg pravi, da bo Movie Gen na Instagramu na voljo naslednje leto. Pred javno izdajo želi podjetje sodelovati s filmskimi ustvarjalci in avtorji ter njihove dragocene povratne informacije uporabiti za učenje jezikovnega modela. Novo umetno inteligenco so že dali v roke nekaterim filmskim ustvarjalcem, vključno s studiem Blumhouse, ki je najbolj znan po grozljivkah, in znanim igralcem ter režiserjem Caseyem Affleckom.

»Umetniki so in vedno bodo gonilna sila naše industrije,« je povedal Jason Blum, ustanovitelj in izvršni direktor podjetja Blumhouse. »Inovaci-

PRIDOBITE POTRDILO

POSTANITE  
NADZORNIK!

→ [www.postaninadzornik.si](http://www.postaninadzornik.si)

 **PLANETGV**  
Izobraževalni poslovni dogodki





je in orodja, ki lahko tem umetnikom pomagajo bolje pripovedovati njihove zgodbe, so nekaj, kar vedno radi raziskujemo, zato smo pozdravili priložnost, da nekateri od njih preizkusijo to vrhunsko tehnologijo in podajo svoje pripombe o njenih prednostih in slabostih, ko je še v razvoju.« Direktor Aneesh Chaganty je s pomočjo umetne inteligence že pripravil kratek posnetek z imenom »i h8 ai« (Sovražim umetno inteligenco), ki si ga lahko ogledate na YouTubeu. Casey Affleck in ostali ustvarjalci bodo svoje izdelke predstavili nekoliko kasneje.

## IBM lansiral nove AI modele za podjetja



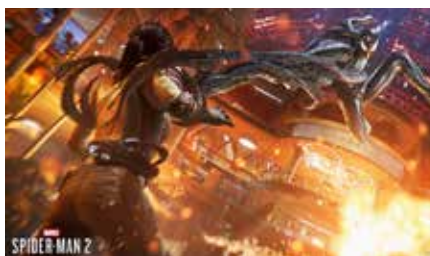
IBM je izdal najnovejšo različico svojih modelov umetne inteligence, ki so namenjeni podjetjem, in s katerimi želi izkoristiti to, da vse več podjetij uporablja tehnologijo generativne umetne inteligence.

Modeli Granite 3.0 bodo odprtokodni, podobno kot ostale različice v IBM-ovi družini modelov Granite. Ta pristop se razlikuje od konkurenčnih podjetij, kot je Microsoft, ki strankam zaračunavajo dostop do svojih modelov.

IBM pa ponuja plačljivo orodje, imenovano Watsonx, ki pomaga upravljati modele znotraj podatkovnih centrov. Nekateri različice novih modelov so na platformi Watsonx že na voljo za komercialno uporabo. Izbor teh modelov bo na voljo tudi v Nvidiinem nizu programskih orodij, ki podjetjem omogočajo vključevanje modelov umetne inteligence. Novi modeli Granite so bili usposobljeni z uporabo Nvidia grafičnih procesorskih enot H100.

## Spider-Man 2 prihaja na PC

Septembra je bog vojne (God of War: Ragnarok) še drugič prišel na tipkovnico in miško, zdaj pa je Sony za ljubitelje računalniških iger napovedal še prihod priljubljenega heroja Spider-Mana. Drugi del igre, Spider-Man 2, ena največjih in



najbolj uspešnih ekskluziv za PlayStation 5, prihaja na PC-je 30. januarja. Na voljo bo v trgovinah Steam in Epic Games.

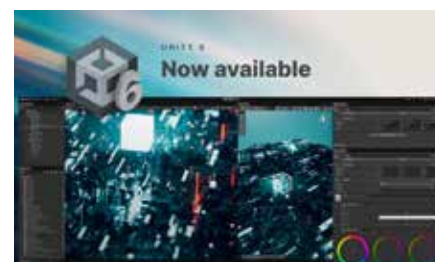
Po besedah Mika Fitzgeralda, glavnega tehnološkega direktorja pri razvijalcu Insomniac, bo PC različica vključevala osnovno igro in vse poznejše dodatke DLC, kot so način New Game Plus in dodatni kostumi za heroja, skupaj z značilnostmi za PC, kot so »upravljanje s tipkovnico in miško, podpora ultra širokemu zaslonu in številne grafične možnosti«, seveda vključno s tehnologijo sledenja žarkom (raytracing).

Na žalost (in pričakovano) so v okviru predstavitve sporočili tudi, da za igro Spider-Man 2 ne načrtujejo dodatnih vsebin.

Za predelavo skrbi podjetje Nixxes, ki je pred tem že predelalo prvotno igro Spider-Man, izpeljanko Miles Morales in Ratchet & Clank: Rift Apart. Predelujejo tudi originalno igro Horizon Zero Dawn z novimi grafikami, ki bo za PS5 in PC izšla 31. oktobra. Za obstoječe lastnike bo na vo-

ljo za 10 €, novi pa bodo morali odšteti 50 €. Spider-Man 2 na PC-je prihaja po manj kot dveh letih od izdaje na PS5, kar je še en znak, da se Sony delno odmika od ekskluzivnosti, ki se je je držal vrsto let. To je dobra novica za vse ljubitelje iger.

## Unity se želi oddolžiti z novim pogonom



Odnos med podjetjem Unity in razvijalci iger je že nekaj časa skrhan. Razlog? Sprememba poslovnega modela, ki bi po določenem pragu razvijalcem računal pristojbino za vsako namestitev igre in ne več po uporabniku.

Po javnem ogorčenju je podjetje najavilo nekaj sprememb, ki so delno pomirile razvijalce, kmalu zatem pa je takratni direktor John Riccitiello napovedal upokojitev. Nadomestil ga je Matt-

# KONFERENCA INFORMACIJSKA VARNOST

<p><b>Zaupanje v človeka in tehnologijo</b></p> <p>Univerza v Mariboru Fakulteta za varnostne vede</p>	<p><b>5</b> ● 8.00 - 17.00 NOVEMBER ● Lifeclass Hotel Slovenija</p>
<p>PRIJAVA IN VEČ INFORMACIJ: ● <a href="https://www.fvv.um.si/konferencaIV2024/">https://www.fvv.um.si/konferencaIV2024/</a></p>	



hew Bromberg, nekdanji vodilni mož podjetij Zynga in EA. Pred slabim mesecem so iz podjetja vendarle sporočili, da ne bodo uveljavili novega poslovnega modela, kar je razvijalce razveselilo. Priložnost za povrnitev zaupanja pa vidijo tudi v izdaji Unity 6, ki je sedaj na voljo razvijalcem po vsem svetu. Nov pogon je osredotočen na mobilno platformo, poleg tega pa je podjetje obljubilo, da bo tudi dolgoročno skrbelo za izboljšanje nabora funkcij in zagotavljanje vedno boljše funkcionalnosti, hkrati pa bo za razvijalce ohranilo enostavno nadgradljivost in stabilno delovanje.

Unity je široko uporabljen pogon za razvoj iger, kot so Among Us, Hollow Knight in številne druge. »Z izdajo pogona Unity 6 želimo ponovno vzpostaviti stik s strankami in jim pomagati razumeti, da smo se zavezali, da jim bomo zagotovili tisto, kar potrebujejo, in da bomo v tem pogledu bistveno drugačno podjetje,« pravi Bromberg.

Ali je to za razvijalce dovolj, bomo še videli. Dejstvo je, da imajo dobro alternativo v pogonu Unreal Engine, ki se dobro obnese tudi na mobilnih napravah. Epic Games, stvaritelj tega pogona, je že napovedal novo izdajo, s katero bi lahko še dodatno povečal vrzel pred ostalimi. Unity je za zdaj favorit, ko govorimo o igrah navidezne resničnosti, a tudi tam se njegov položaj lahko zelo hitro obrne.

## ChatGPT na voljo kot program za Windows

OpenAI preizkuša aplikacijo ChatGPT za Windows, vendar je za zdaj na voljo le plačljivim uporabnikom. Zgodnjo različico aplikacije lahko prenesete iz trgovine Microsoft Store.

ChatGPT je prav tako že na voljo na Macu. Enake zmogljivosti lahko pričakujete v operacijskem sistemu Windows. Umetni inteligenci lahko postavljate vprašanja v posebnem oknu, ki ga lah-



ko imate odprtega poleg svojih aplikacij. Do aplikacije lahko hitro dostopate z bližnjico Alt + Space.

V ChatGPT lahko nalagate tudi datoteke in fotografije ter dostopate do predogleda jezikovnega modela o1 podjetja OpenAI, ki je sposoben naprednega razmišljanja. Vendar aplikaciji še vedno manjkajo nekatere možnosti, na primer glasovni način.

Kmalu po tem, ko je OpenAI junija predstavil svojo aplikacijo ChatGPT za Mac, je razvijalec opazil varnostno ranljivost, ki je pogovore shranila v navadnem besedilu. Podjetje OpenAI je to težavo odpravilo in zdaj lokalno shranjene podatke šifrira.

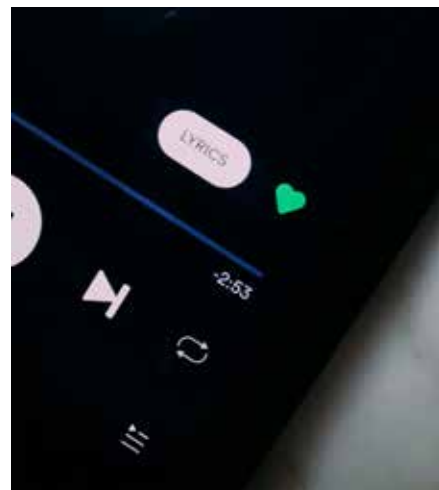
Za zdaj lahko aplikacijo ChatGPT za Windows uporabljajo le plačljivi uporabniki, za vse ostale pa naj bi bila na voljo do konca leta.

## Spotify uvaja videospote

Spotify uvaja beta preizkušanje glasbenih videospotov na 85 trgih po vsem svetu, kar naročnikom storitve Premium omogoča ogled izbrane kataloga videospotov izvajalcev, kot so Charlie XCX, Doja Cat, Ed Sheeran, Fontaines D.C., LISA in drugi.

Presenetljivo bo funkcija prej na voljo v Sloveniji kot pa v ZDA, ki za Spotify predstavlja veliko večji trg. Z uvedbo nove funkcije Spotify dodaja tudi možnost takojšnjega preklapljanja med

zvočnimi skladbami in videospotki. To bo mogoče z novim preklopnikom »Switch to video« ter z indikatorji na skladbah, ki kažejo, ali je glasbeni videospotek na voljo. Podobno lahko v storitvi YouTube Music enostavno preklapljate med glasbenimi videospotki ali zgolj zvočnimi prenosi. Spotify videospoti so na voljo že od marca, vendar le na določenih trgih, in med njimi doslej še ni bilo Slovenije ter večine



drugih držav. Iz začetnih 12 držav se je funkcija zdaj razširila še v 85 drugih, v naslednjih tednih pa jo bodo izdajali postopoma. Če ste Premium naročnik, lahko preverite, ali ste že dobili dostop do nove funkcije.

## Discord noče razkriti podatkov uporabnikov

Discord se v sodni bitki zaradi piratstva na platformi bori za ohranitev anonimnosti svojih uporabnikov, saj trdi, da bi z deljenjem njihovih podatkov kršil pravice uporabnikov, ki izhajajo iz prvega amandmaja. Družba Nexon, ki izdaja igre, trdi, da Discord noče upoštevati sodnega poziva glede kršitve akta DMCA (Digital Mi-

**E-ARHIVIRANJE KADROVSKE DOKUMENTACIJE - zakonito od zajema do hrambe**

19. november 2024, ONLINE

[www.centerzaizobrazevanje.si](http://www.centerzaizobrazevanje.si)

**Računalniške novice**  
www.racunalniskenovice.com

**SLEDITE NAM TUDI NA**

**LinkedIn**

**racunalniskenovice**



llennium Copyright Act), ki ga je izdalo zvezno sodišče v Teksasu in platformi naložilo, da razkrije informacije o uporabnikih, povezane s sumom kršitve intelektualne lastnine. Nexon trdi, da člani Discorda pogosto uporabljajo platformo »za zagotavljanje piratskih različic videoiger«, vključno z Nexonovimi.

V sodni dokumentaciji je Nexon navedel, da je Discordov odvetnik trdil, da je bil sodni poziv preveč splošen in oddan brez pravih utemeljitev. Discord je založniku iger v začetku tega leta povedal, da bi upoštevanje odredbe lahko kršilo »odločitev uporabnikov družbe Discord, da ostanejo anonimni, kar je temeljni vidik njihove svobode govora, ki jo varuje prvi amandma«.

Podjetje Nexon pa pravi, da zaradi Discordove zavrnitve nima ustreznih informacij, da bi lahko preganjalo uporabnike, ki po njegovem mnenju nezakonito kršijo intelektualno lastnino. V skladu z zakonom DMCA lahko podjetja, ki sumijo na kršitev svojih avtorskih pravic, zahtevajo sodni poziv zveznega sodišča, da od drugega ponudnika storitev pridobi informacije o uporabniku, ki je osumljen kršitve njihovih avtorskih pravic. »Družba Discord je zavezana k izpolnjevanju svojih obveznosti v skladu z zakonom, vendar nismo vaš rabelj za preganjanje uporabnikov, ki morda kršijo avtorske pravice,« je julija v pismu Nexonu napisal odvetnik družbe Discord.

Odvetnik je Nexonove zahteve označil za »neprimerne in pretirano obremenjujoče« ter dejal, da je Discord Nexonu že zagotovil »osnovne naročniške informacije za ločen seznam 64 uporabniških imen«, potem ko je ta oktobra 2023 zahteval sodni poziv. Družba Discord pravi, da Nexon zdaj zahteva še več informacij. »Poskušate se ponovno pogajati o dogovoru, ki je bil že sklenjen in izpolnjen,« je zapisal Discordov odvetnik. Kdo ima prav, bo določilo sodišče. Se je pa zaradi tega sprožila tudi zanimiva debata, zakaj ima Discord sploh na voljo toliko informacij o svojih uporabnikih.

## DJI vrača udarec ZDA



DJI, nedvomno prvo ime med proizvajalci brezpilotnih dronov, toži ameriško obrambno ministrstvo, ki je kitajsko podjetje uvrstilo na seznam »kitajskih vojaških podjetij« in s tem proizvajalca omejilo s številnimi ukrepi in omejitvami. DJI pravi, da obtožbe ne bazirajo na nobenih dokazih in da so zaradi te označbe utrpeli veliko škodo. DJI trdi, da je, odkar je bil leta 2022 dodan na ta seznam, »izgubil mnogo poslov, bil stigmatiziran kot grožnja nacionalni varnosti, bilo mu je prepovedano sklepanje pogodb z več zveznimi vladnimi agencijami,« tudi njegovi zaposleni pa da so »zdaj pogosto in vsesplošno stigmatizirani, jih nadlegujejo in žalijo na javnih mestih.«

Prav tako trdi, da ministrstvo za obrambo podjetju ni hotelo ponuditi nobene razlage za označbo »kitajsko vojaško podjetje«, dokler ni DJI septembra letos zagrozil s tožbo. DJI trdi še, da je bila utemeljitev ministrstva za obrambo, ko jo je to končno ponudilo, polna napak. Ameriško ministrstvo se še ni odzvalo na tožbo. DJI pa še zdaleč ni edino podjetje, ki se je znašlo v nemilosti ameriške vlade. Eno izmed bolj odmevnih imen je zagotovo Huawei, ki se je pred petimi leti prav tako znašel pod drobnogledom ZDA. Ameriška vojska je med svojimi enotami že leta 2017 prepovedala uporabo DJI dronov, dve leti kasneje se je vmešalo še ameriško notranje ministrstvo, ki je prizemljilo vse DJI naprave zaradi sumov vohunjenja.

Leta 2020 so ZDA podjetje DJI dodale na seznam subjektov, katerim ameriška podjetja ne smejo izvažati svoje tehnologije. Razlog? Obsežne kršitve človekovih pravic na Kitajskem ter vsesplošnega nezakonitega nadzora.

Vladnim ustanovam je bil zaradi ukrepov prepovedan nakup DJI brezpilotnih letal, pred kratkim pa je kitajski proizvajalec sporočil, da je njihove izdelke blokirala ameriška carina, kot utemeljitev pa so navedli nov zakon o preprečevanju prisilnega dela Ujgurov. Podjetje DJI se zagovarja, da ni v lasti ali pod nadzorom kitajske vlade, in da nimajo nobene povezave z obravnavo Ujgurov. So podjetje, ki prodaja brezpilotna letala, ki se lahko uporabljajo za različne namene, na katere nimajo vpliva. Izpostavili so še, da so večkrat prestali neodvisne preglede svetovalnih podjetij in vladnih agencij, in nihče ni našel varnostnih groženj. Kongres trenutno razmišlja o vsesplošni prepovedi DJI naprav na ameriških tleh, vendar še ni prišel do zaključka. Tudi če pride do prepovedi, bodo obstoječi lastniki lahko normalno uporabljali svoje naprave.

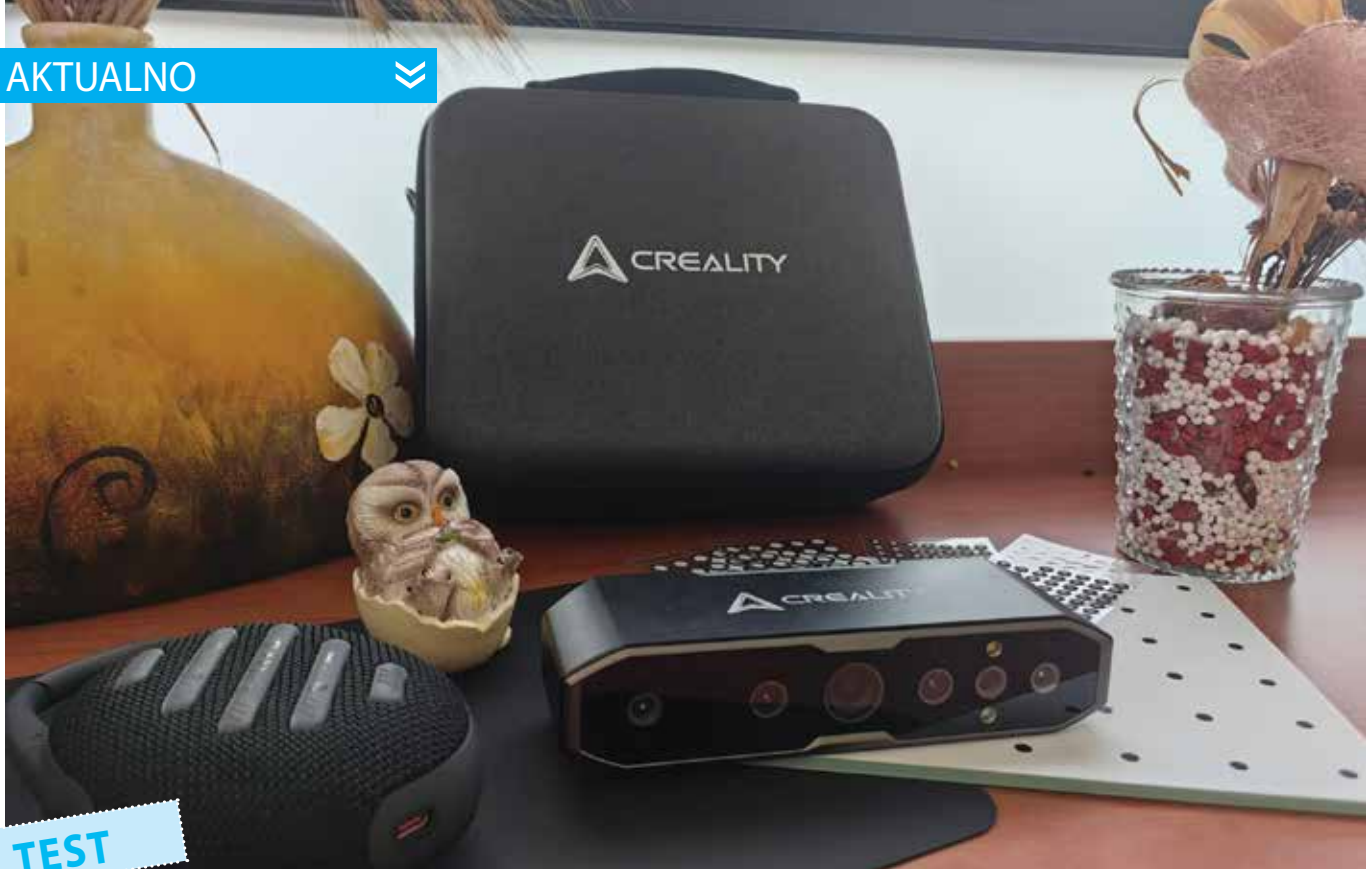
**IMATE TEŽAVE S KRIŽEM,  
BOLEČINE V VRATU, ZAPESTJU?**

**MI IMAMO REŠITEV ... PREVERITE  
FIZIOTERAPIJA IN  
ALTERNATIVNE METODE ZDRAVLJENJA**

**SPLETNI TEČAJ**  
REFLEKSNA MASAŽA STOPAL  
ZA DOMAČO UPORABO  
VEČ NA:  
[WWW.VITA-SPA.SI](http://WWW.VITA-SPA.SI)

VITA SPA D.O.O. | [WWW.VITA-SPA.SI](http://WWW.VITA-SPA.SI) | INFO: 031 807 784  
KAPUCINSKI TRG 9 | ŠKOFJA LOKA - POSLOVNI DEL HOTELA LONČA ŠKOFJA LOKA

**VITA SPA**



TEST

## 3D skener Creality Scan Otter – nedojemljivo dober

CREALITY SCAN OTTER ME JE PREPRIČAL, DA SO 3D SKENERJI POSTALI STRAŠLJIVO DOBRI. IN TO V ROKAH AMATERJA, KAJ ŠELE, ČE BI Z NJIM UPRAVLJAL PROFESIONALEC.

Kdo sploh uporablja 3D skenerje? Hobi uporabniki in ljubitelji 3D tiskalnikov so morda najbolj očitna skupina. V industriji se uporabljajo za nadzor kakovosti, v medicini na primer za zobne aparate, v arhitekturi za upodabljanje in digitaliziranje predmetov in pa tudi pri razvoju in oblikovanju določenih elementov v računalniških igrah.

V uredništvu sodimo v prvo skupino. Že nekaj časa se poigravamo s 3D tiskalnikom Creality Ender 5 S1 in 3D skener se nam je zdel logično nadaljevanje. Ideja je bila, da vidimo, kako dobri so postali manjši, prenosljivi 3D skenerji, in ali bi lahko bil dejansko uporaben za skeniranje večjih in predvsem manjših predmetov, ki bi jih nato lahko uporabili v vsakdanjem življenju. Pa tudi, kako hitro bi lahko prišli od skena do končnega 3D tiska.

Na test smo dobili Creality Scan Otter, niti ne njihov najdražji skener – to je Creality Raptor, ki pa je hibridni (laserski in NIR) skener. Otter in starejša brata Ferret ter Lizard pa so IR skenerji, povsem ločena kategorija.

In kakšni so rezultati? Zelo impresivni.

### KAKŠNA JE CENA?

V času pisanja članka je cena skenerja na spletni strani <https://bit.ly/OtterRN> znižana na 699 €.

### SPOLIRAN, ENOSTAVEN IN NATANČEN

Creality Scan Otter je majhen (165 x 37 x 59 mm) in izredno prenosljiv (390 g). Na sredini železne konstrukcije je projektor, takoj poleg njega so globinske kamere za kratke razdalje, na robu pa globinske kamere za dolge razdalje. Vmes sta še dve LED lučki in barvna kamera, s katero lahko Otter zajame tudi barvne posnetke.

Spodaj je nastavek za stojalo, zadaj priključek za povezovanje in vrstica za upravljanje s skenerjem (start/stop in prilagajanje IR izpostavitve). Rajne bi imel fizične gumbje, ker je ta vrstica na dotik manj odzivna in včasih potrebuješ dva klika ali več, da zazna ukaze. Okoli gumbov je LED okvir, ki te z barvami opozarja, ali si v optimalnem območju ali se moraš približati ali pa oddaljiti predmetu v fokusu.

Zelo impresivna je njegova natančnost, vse do 0,02 mm, kar pomeni, da je sposoben zajeti visok nivo podrobnosti. Ločljivost je med 0,05 in 2 mm, hitrost do 20 sličic na sekundo, skenira lahko majhne (na primer obesek, zobe ...), srednje velike (zbirateljska figura, ovitek telefona ...) in velike predmete (odbijač avtomobila, človeško telo). Dobro mu gre od rok tudi skeniranje črnih predmetov in predmetov s sijajem, ki so za mnoge skenerje prevelika ovira. Predhodna namestitve spreja za skeniranje pogosto ni potrebna.

Skenira lahko na primer čisto običajna platišča, veliko težje pa vtičnice ali na primer stikala za luč, ki so dokaj odsevna.

Uporabljate ga lahko pri slabši svetlobi, po potrebi pa tudi zunaj oziroma v bolj osvetljenih prostorih, uradno do 30.000 lux svetilnosti. Lu-

Prednosti	Slabosti
Zelo natančen	Osnovna programska oprema
Zmožnost skeniranja pri slabši svetlobi	Priporočljiv je razmeroma dober računalnik
Skenira lahko manjše, srednje in večje predmete	Ni brezžičnega skeniranja
Skenira lahko tudi črne predmete in predmete s sijajem	

men in lux si nista enaka, slednji označuje intenziteto svetlobe, razpršene po prostoru. Notranji delovni prostori imajo v povprečju razpon med 500 in 1000 lux.

Trenutno deluje samo na Windows in Mac računalniku, v pripravi naj bi bil dodaten Wi-Fi modul za brezžično povezovanje z Android in iOS telefoni. Ko končaš s skeniranjem, lahko model izvoziš v formatih OBJ, STL in PLY, odvisno od tega, kaj želiš – morda dodatno obdelovanje ali pa želiš kar takoj 3D tiskati.

### Po začetni kalibraciji lahko takoj začneš s skeniranjem

V potovalnem kovčku poleg kablov in adapterjev prejmeš tudi ploščo za kalibriranje skenerja. To vam bo vzelo nekaj minut. Proces je enostaven. Skener premikate pod različnimi koti po plošči, dokler se okenčka ne obarvajo zeleno.

V kovčku je tudi figura sovice, s katero lahko vadite in se spoznavate s skenerjem oziroma njegovimi nastavitvami. Najprej moraš dojeti, kdaj izbrati način Geometry, Texture in kdaj način Marker. Geometry je za predmete z bogatimi geometrijskimi značilnostmi, na primer za skeniranje človeškega telesa ali podobnih predmetov z bogatimi podrobnostmi. Način Texture je primeren za teksturirane predmete, na primer majice z vzorci, figure in podobno. Način Marker pa je primeren za manjše predmete brez posebnih geometrijskih značilnosti.

Priložena je tudi črna površina, na katero lahko postavite manjše in srednje velike predmete za skeniranje. Pri sovici in podobnih predmetih ne potrebuješ markerjev – izbral sem način Geometry, ostale nastavitve pa usmeril proti čim boljši kakovosti. Celoten sken mi je vzel morda malce več kot minuto, enako tudi za spodnji del figure. Prav bi mi prišla vrtljiva plošča, s katero bi bilo obračanje modelov veliko lažje.

Programska oprema Creality Scan je enostavna za uporabo, čeprav zaradi tega tudi manj nabita s funkcijami, ki bi jih lahko bolj večji uporabniki



pogrešali. Če želite, da bo skeniranje optimalno, boste potrebovali tudi soliden računalnik. Na službenem računalniku imam 64 GB RAM-a, kar je nedvomno preveč za moj nivo znanja, grafična kartica GTX 1070 Ti se v večini primerov tudi ni pretegnila do konca svojih zmogljivosti, procesor i5-11400 pa je ves čas delal pri 90-100 %. Veliko je odvisno od tega, kaj skenirate, koliko točk ste zajeli, kakšen nivo podrobnosti želite v obdelavi in podobno. Pri drugih uporabnikih sem opazil, da se je programska oprema sesula, ker so izbrali ločljivost, ki je njihov računalnik ni mogel zagotoviti.

Obdelava sovice je trajala nekaj minut, za večje predmete pa lahko pričakujete, da boste čakali kar nekaj časa.

Če bi radi bili bolj mobilni, lahko skener povežete s prenosnikom, obdelavo pa opravite kasneje na bolj zmogljivem namiznem računalniku. Priporočljivo je, da uporabite priključek USB 3.0, na starejšem (in počasnejšem) USB 2.0 je skener vseeno delal, vendar z opozorilom, da lahko pride do težav.

Kaj vse sem skeniral? Nekaj figur iz osebne zbirke, različne predmete, ki jih imamo v pisarni (slušalke, telefoni, zvočniki ...). Največji skenirani predmet je bil pisarniški stol, pri katerem je imel skener težave z odsevnimi nogami, najmanjši pa držalo za

jeziček paščka za uro, kjer sem se moral poigrati z markerji. Nekaj jih je priloženih v kovčku, lahko pa si jih tudi natisnete s tiskalnikom ali pa s 3D tiskalnikom natisnete piramide za markiranje.

Med skeniranjem se je zgodilo, da je skener izgubil rdečo nit. Dobro je to, da se lahko kadarkoli vrneš na položaj, kjer si pred tem optimalno skeniral in nadaljuješ z delom. V obdelavi lahko z orodjem laso odstraniš vse okoliške motilce ali pa ploskev, na kateri stoji predmet.

Pri bolj zapletenih predmetih lahko narediš več skenov in jih potem ročno združiš ali pa to prepušti sistemu. Barve zelo dobro zadane, ponagaja lahko le okoliška svetloba, zaradi katere so lahko kontrasti in odtenki malenkost manj natančni.

### Odličen za laike, odličen za začetnike in zelo dober za izkušene

Pred testom sem si ogledal različne skenerje – Revopoint POP 3, Einstar, Creality Ferret – in sicer zato, da sem približno vedel, kaj lahko pričakujem od prenosljivih in komercialnih skenerjev. Creality Scan Otter je presegel pričakovanja. Kot čistemu začetniku mi je pomagal, da sem zelo enostavno skeniral kar nekaj zelo različnih predmetov. Kaj bom z njimi počel, še ne vem, ampak v glavi se že razvijajo nekatere ideje, kako bi si lahko s 3D skenerjem pomagal pri manjših opravkih.

Ni pa vse popolno. Cena je kar visoka, čeprav za standarde 3D skenerjev zmerna. Zanimivo je, da najdeš kar nekaj 3D skenerjev, za katere je treba odšteti manj kot 1000 €, potem pa je kar velika vrzel ... in nato se najdejo skenerji za več tisoč ali deset tisoč evrov. V ceno moraš vključiti še razmeroma dober računalnik.

Programska oprema je bila zame dovolj dobra in enostavna za uporabo, izkušeni uporabniki pa bi bili po vsej verjetnosti veseli, če bi imeli na voljo več naprednih funkcij, predvsem pri obdelavi. Od izdaje Creality obljublja tudi brezžični modul, vendar ga doslej še niso predstavili.

Skratka, zelo dober 3D skener, ki se bo dobro znašel tudi v bolj izkušenih rokah.





# Digitalna Slovenija 2030

KONEC POLETJA JE PRINESEL ŠTEVILNE POMEMBNE IZZIVE, KI BODO VPLIVALI NA DIGITALNO PRIHODNOST SLOVENIJE IN EVROPSKE UNIJE. UVODNI ČLANEK JESENSKO-ZIMSKEGA CIKLA PRISPEVKOV O DIGITALNI REGULATIVI ZATO NAMENJAMO PREGLEDU KLJUČNIH Poudarkov STRATEGIJE DIGITALNE PRIHODNOSTI NA SONČNI STRANI ALP.

Evropsko »digitalno desetletje«, ki ga vse bolj spodbuja nova geopolitična realnost, se vrti na polnih obratih. Evropski digitalni predpisi se spreminjajo bolj kot kadarkoli v preteklosti. Ti predpisi bodo bistveno vplivali na Slovenijo, Evropsko unijo in tudi na širši globalni prostor. Vplivali bodo na nadaljnja prizadevanja za digitalizacijo našega okolja, vključenost civilne družbe in nevladnih organizacij v procese digitalizacije ter nenazadnje tudi na poslovne modele naših podjetij in v naložbe v naše digitalne kompetence in zmogljivosti.

Po tem, ko je v začetku leta v veljavo stopil Akt o digitalnih storitvah, je prvega avgusta začel veljati akt o umetni inteligenci, katerega namen je spodbujati odgovoren razvoj in uvajanje umetne inteligence v EU in o katerem smo na teh straneh že podrobneje pisali. Uveljavljanje posameznih obveznosti podjetij, ki jih zavezujejo določbe akta o umetni inteligenci, je sicer predmet prehodnega odbobja (od 6 do 24 mesecev), v katerem imajo podjetja čas, da se uskladijo z za-

htevami akta o umetni inteligenci. V Sloveniji pričakujemo še sprejem zakona o implementaciji določb akta o umetni inteligenci, ki bo med drugim podrobneje določil pristojnosti regulatorjev na področju umetne inteligence. Časa je malo, zato je ključno, da se podjetja, ki uporabljajo sisteme umetne inteligence zmerne ali visokega tveganja, čim prej lotijo ocene tveganja, priprave splošnih aktov in nasploh prilagodijo svoje delovanje in organizacijo poslovnih in tehnoloških procesov.

## IZJEMEN POMEN DIGITALIZACIJE JE NEIZPODBITEN

Poglejmo v bližnjo prihodnost. Uspešnost Slovenije in celotne EU je močno odvisna od enotnega, kompetentnega in inovativnega digitalnega okolja. Izjemen pomen digitalizacije za sodobno družbo je neizpodbiten, zato je Evropska komisija obdobje do leta 2030 razglasila za digitalno desetletje in za spodbujanje digitalizacije oblikovala vrsto razvojnih programov, čemur naj bi sledila tudi Slovenija s strategijo »Di-

gitalna Slovenija 2030«. Prejšnja strategija je določala, da bo Slovenija do leta 2020 po indeksu digitalnega gospodarstva in družbe uvrščena med države s srednjo ali visoko uspešnostjo. Tega cilja nismo izpolnili. Slovenija je v zadnjih letih sicer napredovala nekaj mest na lestvici digitalne razvitosti, a še vedno ostajamo v povprečju Evropske unije, na nekaterih področjih pa izrazito zaostajamo. Pri razvoju slovenskega digitalnega ekosistema so bile ugotovljene številne razvojne pomanjkljivosti, dodatno pa jih je neusmiljeno razgalila epidemija in novi varnostni izzivi globalne geopolitike.

Strategija »Digitalna Slovenija 2030« (v nadaljevanju DSI2030) naj bi služila kot krovnii okvir za digitalno preobrazbo naše države do leta 2030. DSI2030 upošteva ambicije in načela Evropske unije in naslavlja nekatera ključna področja digitalne preobrazbe, kot so kibernetska varnost, digitalna preobrazba gospodarstva, digitalne javne storitve, razvoj gigabitne infrastrukture, pot v pametno družbo 5.0, digitalne kompeten-

ce in vključenost, podpora okolja in zeleni prehod. V strategiji so opredeljene usmeritve in cilji z merljivimi kazalniki za odpravo največjih razvojnih vrzeli za hitrejši razvoj digitalne preobrazbe.

### POVEČANJE DIGITALNIH KOMPETENC V SLOVENSKI DRUŽBI

DSI2030 kot posebno pomembno področje izpostavlja uporabo slovenskega jezika in ohranjanja kulturne identitete ter predvideva povečanje digitalnih kompetenc v slovenski družbi. To lahko dosežemo le z večjim poudarkom na kompetencah v izobraževalnem sistemu ter z razvojem programov za usposabljanje in prekvalifikacijo delavcev, ki želijo izboljšati svoje digitalne veščine. Na tem mestu je posebej potrebno izpostaviti nujnost konkretnih ukrepov za vseživljenjsko pridobivanje digitalnih znanj v formalnem in neformalnem izobraževalnem sistemu. Izvajanje pouka računalništva in informatike v osnovnem in srednjem šolstvu mora biti absolutna prioriteta. Brez digitalno suvereni končnih uporabnikov in njihove vpetosti v sodobne družbene tokove ni digitalne družbe. Prednosti digitalizacije morajo biti sposobni izkoristiti vsi državljani.



*Avtor: Jaka Repanšek,  
Predsednik oglaševalskega razsodišča*

DSI2030 predvideva tudi podporo domačih in evropskih razvojnih rešitev na področju digitalnih oglaševalskih platform, spletnega oglaševanja, sistemov za varovanje in zakonito obde-

lavo osebnih podatkov. Naslavlja tudi vse bolj pereče področje kibernetске varnosti in dostopa podjetij in javnega sektorja do najnovejših tehnologij in rešitev za varovanje podatkov in zaščito pred kibernetскими napadi. Ta cilj lahko podjetniški in javni sektor doseže le z večjim vlaganjem v raziskave in razvoj ter pospešeno podporo podjetjem in organizacijam pri prilagajanju novim standardom in regulativam na področju kibernetске varnosti. Na tem področju lahko pričakujemo izdatno finančno podporo podjetjem iz naslova sredstev za okrevanje in odpornost ter drugih virov, kar predstavlja veliko poslovno priložnost za slovenska IKT podjetja.

Ambicioznejšo digitalno Slovenijo bomo dosegli le z vlaganji v neodvisno tehnološko infrastrukturo, suvereno in obenem v globalne tokove povezano podatkovno ekonomijo, zagotavljanjem kibernetске varnosti in najvišjih standardov varovanja zasebnosti uporabnikov spleta. Nenazadnje, bliskovit vzpon umetne inteligence, kjer je slovensko znanje pionirsko na globalni ravni, prinaša našim podjetjem številne razvojne in poslovne priložnosti.

Prihajajo intenzivni meseci na evropskem in slovenskem digitalnem parketu.

# CIOSEC 2024

Osrednja konferenca za tehnologije in storitve s področja varovanja informacij v Sloveniji



## 13.12.2024

CIOSEC je **brezplačen dogodek**, ki je namenjen vodjem IT in varnostnim inženirjem s ciljem izmenjave mnenj in izkušenj.

Dogodek bo potekal **preko spleta**

[ciosec.palsit.com](https://ciosec.palsit.com) | [info@palsit.com](mailto:info@palsit.com)

Dogodek je **BREZPLAČEN** za vsa podjetja, ki niso ponudniki IKT storitev.



**PALSIT**

**NAŠE ZNANJE ZA VAŠE VARNOSTNO POSLOVANJE**  
Informacijska varnost – dogodki, nasveti in rešitve.

# Tudi domovi ne morejo brez pametnih naprav

## KAJ ZAHEVAMO OD PAMETNEGA DOMA OZIROMA KAJ SPLOH JE PAMETNI DOM?

Čisto splošno gledano je dom lahko pameten že s pametnimi žarnicami, čeprav se vsi zavedamo, da ko omenimo pametni dom, najprej pomislimo na kompleksno mrežo pametnih naprav, ki nam poenostavljajo življenje.

Ideja o pametnem domu obstaja že kar nekaj časa, ni pa še dozorela do te mere, da bi se prav vsak običajni uporabnik zavestno odločil, da bo bivanje obogatil z najnovejšimi pametnimi napravami in protokoli.

Čeprav pametni domovi še niso tako razširjeni, kot bi si želeli proizvajalci tehnologij pametnega doma, so vsaj postali dostopnejši. Z vsaj malo predhodne raziskave si lahko vsak sam ustvari približek pametnega doma, kot ga oglašujejo.

### OSNOVNA NAČELA PAMETNEGA DOMA

Pametni dom je sistemsko urejen prostor, kjer različne naprave in sistemi med seboj komunicirajo, da zagotovijo večjo energetske učinkovitost, udobje in varnost. Ti sistemi vključujejo pametno razsvetlavo, ogrevanje, hlajenje, nadzor

nad napravami, varnostne sisteme in celo pametno kuhinjsko opremo. Vse naprave v pametnem domu so povezane v enoten ekosistem, ki omogoča daljinski nadzor in avtomatizacijo.

Integracija teh tehnologij se lahko zdi zapletena, vendar pa je s pravilnim načrtovanjem in izbiro ustreznih komponent mogoča gladka in učinkovita implementacija.

### PREDNOSTI PAMETNEGA DOMA

Pametni domovi omogočajo številne prednosti, ki jih lahko razdelimo v tri glavne kategorije: učinkovitost, udobje in varnost.



Tehnologija pametnega doma omogoča optimizacijo porabe energije. Pametni termostati lahko na primer zaznavajo prisotnost ljudi v prostoru in prilagajajo temperaturo glede na potrebe, kar zmanjšuje porabo energije.

S pomočjo glasovnih asistentov, kot so Amazon Alexa, Google Pomočnik ali Apple Siri, je možno upravljati skoraj vse vidike doma brez dotika stikala ali daljinskega upravljalnika. Razsvetlavo, temperaturo, multimedijske naprave in celo kuhinjske aparate lahko upravljate zgolj z glasovnimi ukazi.

Pametni varnostni sistemi pa omogočajo 24-urni nadzor nad vašo lastnino. Kamere, senzorji gibanja, pametne ključavnice in detektorji dima so integrirani v enoten sistem, ki lahko pošilja obvestila neposredno na vaš pametni telefon.

### KLJUČNE KOMPONENTE PAMETNEGA DOMA

Pametni dom je sestavljen iz različnih komponent, ki skupaj tvorijo učinkovit sistem. Pametna razsvetljava je ena najbolj osnovnih in hkrati naj-



bolj priljubljenih funkcij v pametnem domu. Z uporabo pametnih žarnic, kot so Philips Hue ali LIFX, lahko prilagajate svetlosto, barvo svetlobe in celo urnik vklapljanja in izklapljanja. Poleg tega omogoča integracijo z glasovnimi pomočniki, kar še povečuje uporabnost.

Sodobni sistemi razsvetljave lahko zaznavajo prisotnost in se prilagajajo okolju, kar zmanjšuje nepotrebno porabo energije. Na ta način lahko tudi prihranite pri računu za elektriko in prispevate k trajnostni uporabi energije.

Pametni termostati, kot so Nest, Ecobee in Tado, omogočajo natančen nadzor nad temperaturo v različnih prostorih doma. Tudi ti sistemi zaznavajo prisotnost ljudi v prostoru in prilagajajo temperaturo glede na urnik ali navade uporabnikov. Na dolgi rok tudi to pomeni večje udobje in pomembne prihranke pri porabi energije. Poleg tega lahko pametni termostati analizirajo zgodovino porabe in vremenske razmere ter na podlagi teh podatkov optimizirajo delovanje ogrevalnih ali hladilnih sistemov.

Vse bolj pametni postajajo tudi sodobni gospodinjski aparati, čeprav ne vedno po željah uporabnikov. Samsung, LG, Bosch in ostali ponujajo naprave, ki omogočajo povezavo v omrežje, kar pomeni, da lahko pralni stroj zaženete kar prek svojega pametnega telefona. Z njim lahko mimogrede nastavite tudi temperaturo v pečici. Nekateri pametni hladilniki celo analizirajo vsebino in predlagajo recepte na podlagi razpoložljivih sestavin.

Pametni kuhinjski aparati omogočajo avtomatizacijo dnevnih opravil, s čimer uporabnikom olajšajo življenje. Poleg tega omogočajo boljši nadzor nad porabo električne energije, kar lahko pomembno vpliva na stroške.

Če vas skrbi za varnost, boste poskrbeli tudi za varnostni sistem, opremljen z naprednimi senzorji, kamerami in pametnimi ključavnicami. Vse to omogoča celovit nadzor nad varnostjo vašega



ga doma. Sistemi Ring, Arlo in SimpliSafe omogočajo nadzor nad dogajanjem v in okoli vašega doma v realnem času.

Poleg tega pametni sistemi omogočajo avtomatsko obveščanje v primeru vloma, požara ali puščanja vode. Vse te funkcije so združene v aplikacijah, ki uporabnikom omogočajo popoln nadzor, ne glede na to, kje se nahajajo.

#### VMESSNIKI IN KOMUNIKACIJSKI PROTOKOLI

Eden najpomembnejših vidikov pametnega doma je sposobnost, da različni sistemi med seboj brezhibno komunicirajo. To zahteva uporabo standardiziranih komunikacijskih protokolov, ki omogočajo povezavo med napravami različnih proizvajalcev. Najpogosteje uporabljeni protokoli vključujejo Wi-Fi, Zigbee, Z-Wave, Matter in Bluetooth.

Wi-Fi je najpogostejši način povezave naprav v pametnem domu, saj omogoča visoke hitrosti prenosa podatkov in široko dostopnost. Slaba stran Wi-Fi-ja je velika poraba energije, kar je

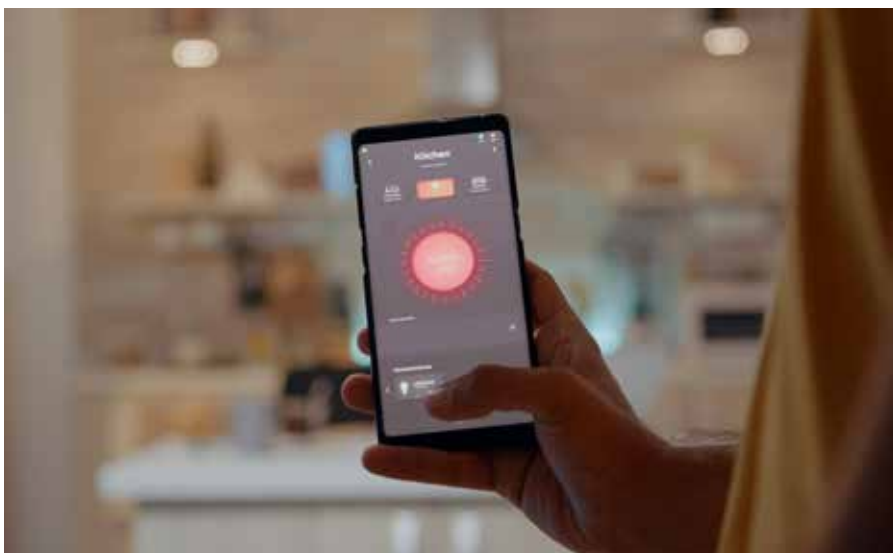
lahko težava pri napravah, ki delujejo na baterije. Zigbee in Z-Wave sta dva protokola, ki sta bila zasnovana posebej za naprave v pametnem domu. Oba omogočata nizko porabo energije in zanesljivo povezavo na kratkih razdaljah. Naprave, ki uporabljajo te dva protokola, pogosto delujejo kot del "mesh" omrežja, kar pomeni, da vsaka naprava deluje kot relejna točka za prenos podatkov.

Bluetooth se uporablja za naprave, kjer je pomembna nizka poraba energije, vendar je ta omejen na krajše razdalje. V zadnjih letih se Bluetooth uporablja predvsem v pametnih ključavnicah, termostatih in drugih majhnih napravah.

#### MATTER JE NAJNOVEJŠI PROTOKOL PAMETNEGA DOMA

Eden izmed največjih izzivov v razvoju pametnih domov je bila nezdržljivost naprav različnih proizvajalcev. Tu nastopi Matter, odprtokodni standard za povezljivost naprav v pametnem domu, ki ga razvijajo nekatera največja tehnološka podjetja, vključno z Amazonom, Appleom, Googleom in Samsungom. Matter omogoča, da različne naprave, ki podpirajo ta protokol, brez težav komunicirajo med seboj, in to ne glede na proizvajalca. Matter zagotavlja, da naprave, kot so termostati, svetila, varnostni sistemi in druge, delujejo brezhibno ne glede na blagovno znamko. Tako ni več potrebe po ločenih aplikacijah za različne naprave; uporabnik lahko vse upravlja z enotno aplikacijo ali glasovnim asistentom. Matter temelji na naprednem šifriranju in varnostnih standardih, ki zagotavljajo zaščito pred nepooblaščenim dostopom. Vsaka naprava, ki uporablja Matter, mora izpolnjevati stroge varnostne zahteve, kar uporabnikom omogoča večjo zanesljivost in mirno uporabo.

Matter je zagotovo ena izmed tehnologij, ki bo v naslednjih letih igrala pomembno vlogo pri





tem, ali se bodo ljudje množično začeli odločati za naprave pametnega doma ali pa bo pametni dom še naprej iskal rešitve, kako to okolje približati običajnemu uporabniku,

### PAMETNI DOMOVI, KI SE UČIJO Z UMETNO INTELIGENCO

Umetna inteligenca (AI) je, hočeš nočeš, povsod – tudi v naših domovih.

Pametni termostati, razsvetljava, varnostni sistemi in druge naprave, ki uporabljajo AI, lahko analizirajo podatke o vaših dnevni rutinah in temu ustrezno prilagodijo delovanje. Termostat se lahko na primer nauči, kdaj običajno prihajate domov in samodejno prilagodi temperaturo, da je dom vedno optimalno ogrevan ali hlajen. Prav tako lahko AI analizira podatke o porabi energije in vam predlaga, kako zmanjšati stroške z uporabo različnih strategij varčevanja.

Glasovni asistenti (Amazon Alexa, Google Pomročnik in Apple Siri) so opremljeni z napredno umetno inteligenco, ki omogoča naravno interakcijo z uporabnikom. Ti sistemi lahko prepoznajo vzorce vaših ukazov in predvidijo, kaj boste morda potrebovali. Primer: če ob določenem času vedno vklopite določene naprave, bo AI samodejno predlagala ali izvedla te ukaze vnaprej.

### ENERGETSKA SAMOOSKRBA JE DEL PAMETNEGA DOMA IN TRAJNOSTNIH STRATEGIJ

Integracija sončnih elektrarn in hranilnikov energije omogoča, da pametni domovi delujejo z

minimalnim vplivom na okolje in hkrati zmanjšajo stroške za energijo. Sončne elektrarne so ena bolj trajnostnih rešitev za napajanje pametnih domov. Sodobne sončne celice lahko proizvedejo dovolj energije za pokrivanje dnevni potreb gospodinjstva, pri čemer se presežek energije lahko shranjuje v baterijah za kasnejšo uporabo. To pomeni, da lahko pametni domovi delujejo neodvisno od omrežja, zlasti v obdobjih, ko je sončna svetloba obilna.

Pametni domovi so lahko opremljeni tudi s sistemi, ki omogočajo optimizacijo porabe električne energije glede na vremenske razmere. Če sistem na primer zazna, da bo naslednjih nekaj dni sončno, lahko prilagodi porabo energije in zmanjša potrebo po zunanji oskrbi z energijo. Nekateri pametni sistemi omogočajo tudi prodajo presežka energije nazaj v omrežje.

Integracija hranilnikov energije, kot so litij-ionske baterije, ali naprednejših sistemov (Tesla Powerwall in podobno) omogoča shranjevanje presežne energije, ki jo proizvedejo sončne celice. To je še posebej pomembno v obdobjih, ko sončne elektrarne ne proizvajajo dovolj energije glede na potrebe (na primer ponoči, pozimi ali ob oblačnih dneh). Pametni sistemi za upravljanje energije omogočajo nadzor nad shranjevanjem in porabo energije, kar uporabnikom zagotavlja stabilno oskrbo in nižje stroške. Poleg tega sistemi omogočajo optimizacijo porabe glede na trenutne cene energije, saj lahko energijo iz hranilnikov uporabljate, ko je energija iz omrežja dražja, in jo vračate, ko je cena nižja.



### PRIVOŠČITE SI ZABAVO S PROJEKTORJEM IN USTVARITE HIŠNI KINO

Pametni domovi niso le sinonim za avtomatizacijo vsakodnevnih opravil, temveč tudi za ustvarjanje vrhunskih izkušenj, še posebej na področju zabave. Če bi si radi poustvarili ambient kina v domačih prostorih, boste potrebovali specializirano opremo.

Za popolno doživetje hišnega kina je eden izmed pomembnih faktorjev zvočni sistem. Sodobni avdio sistemi omogočajo več kot le kakovosten zvok. Njihova glavna prednost je pametno upravljanje in prilagajanje zvoka prostoru in vsebini. Kateri sistem boste izbrali, je popolnoma odvisno od vas in vašega proračuna. Smiselno je gledati, da imajo naprave podporo za Dolby Atmos, ustrezno razporeditev zvočnikov, dobre gonilnike in podobno.

Poleg zvoka pa je potrebno za domači hišni kino poskrbeti tudi za dobro sliko. Televizor ali projektor? Kaj izbrati? Televizorja smo vajeni vsi in morda tudi naveličani. Projektorji so zelo hitro napredovali in ponujajo povsem drugačno izkušnjo gledanja ter so še najboljši približek kinodvoranam. Pozorni morate biti, da projektor podpira ločljivost, v kateri običajno gledate vsebino. Pogosto se zgodi, da boste v imenu projektorja zasledili besedo 4K, v resnici pa gre za ločljivost 1080p. Pazite tudi na dobro svetilnost, če boste projektor uporabljali v bolj svetlih prostorih, in pa na dober operacijski sistem s solidnim procesorjem. Nihče se noče ukvarjati z nedružljivimi aplikacijami in počasnim sistemom. To sta dve glavni komponenti, ki ju potrebujete za poustvaritev kinematografskega ambienta. Pametni domovi se bodo še naprej razvijali. Še večji poudarek bo na učinkovitosti, trajnosti in avtomatizaciji. Upamo pa tudi, da proizvajalci ne bodo pozabili na zabavo in enostavno uporabniško izkušnjo, saj je to glavno, kar iščejo običajni uporabniki.



CENTER PROJEKCIJE, LESTRA D.O.O.

# Preoblikujte svojo dnevno sobo v hišni kino

V DANAŠNJEM HITREM SVETU JE ISKANJE ČASA ZA SPROSTITVEV IN UŽIVANJE V FILMSKEM VEČERU Z DRUŽINO IN PRIJATELJI POMEMBNEJŠE KOT KDAJ KOLI PREJ.



Projektorji za hišni kino so revolucionirali način, kako doživljamo zabavo, saj so čarobnost velikega zaslona prinesli naravnost v naše dnevne sobe. Ne glede na to, ali ste ljubitelj filmov, športni navdušenec ali ljubitelj računalniških iger, lahko projektor za hišni kino dvigne vašo izkušnjo gledanja na nove višine.

## NEPRIMERLJIVA VIZUALNA IZKUŠNJA

Eden najbolj prepričljivih razlogov za naložbo v projektor za hišni kino je neprimerljiva vizualna izkušnja, ki jo ponuja. Sodobni projektorji se ponašajo z impresivnimi ločljivostmi, pri čemer številni modeli podpirajo 4K Ultra HD, kar zagotavlja kristalno čiste slike z živahnimi barvami in globokimi kontrasti. Ta raven podrobnosti in jasnosti oživi vsak prizor, ne glede na to, ali gledate najnovejšo filmsko uspešnico ali dokumentarni film o naravi.

## VSESTRANSKOST IN UDOBJE

Projektorji za hišni kino so neverjetno vsestranski, kar vam omogoča projiciranje na različne površine, od namenskih projekcijskih platen do navadnih belih sten. Ta prilagodljivost pomeni, da lahko hišni kino uredite v katerem koli prostoru, ne glede na njegovo velikost ali postavitev. Poleg tega so številni projektorji prenosni, kar olajša premikanje iz sobe v sobo ali celo na prosto za filmski večer na dvorišču pod zvezdami.

## POGLOBLJENA KAKOVOST ZVOKA

Medtem ko je vizualni vidik projektorja za hišni kino ključnega pomena, je zvočna izkušnja enako pomembna. Nekateri sodobni projektorji so opremljeni z vgrajenimi zvočniki, ki zagotavljajo impresivno kakovost zvoka. Za tiste, ki iščete še bolj poglobljeno izkušnjo, lahko projektorje enostavno povežete z zunanjimi zvočnimi sistemi, ki zagotavljajo zvok kinematografske kakovosti, ki dopolnjuje osupljivo sliko.

## PAMETNE FUNKCIJE IN POVEZLJIVOST

Današnji projektorji za hišni kino so opremljeni s pametnimi funkcijami, ki izboljšujejo uporabnost in povezljivost. Številni modeli so opremljeni z vgrajenimi aplikacijami za pretakanje, ki omogočajo dostop do najljubše vsebine neposredno iz projektorja. Možnosti brezžične povezljivosti omogočajo preprosto povezavo projektorja z različnimi napravami, vključno s pametnimi telefoni, tabličnimi računalniki in igralnimi konzolami.

## STROŠKOVNO UČINKOVITA ZABAVA

Vložek v projektor za hišni kino je lahko stroškovno učinkovita alternativa pogostim obiskovanjem kinodvorane. Z možnostjo gledanja filmov, športa in televizijskih oddaj na velikem zaslonu iz udobja svojega doma prihranite denar za vstopnice in dodatke, kot sta pijača in hrana. Današnji projektorji uporabljajo laser kot vir sve-

tlobe in zato ni več dodatnih stroškov z menjavo žarnic. Razpoložljivost cenovno ugodnih modelov projektorjev za hišni kino je velika in je pametna naložba za vse navdušence nad zabavo.

## SKLEP

Projektorji za hišni kino ponujajo številne prednosti, ki lahko spremenijo vašo izkušnjo gledanja. Od osupljivih vizualnih elementov in prostorskega zvoka do pametnih funkcij in stroškovno učinkovite zabave – projektorji so nujni za vsakogar, ki želi doma ustvariti kinematografsko vzdušje. Torej, zakaj bi čakali? Prinesite čarobnost velikega platna v svojo dnevno sobo z najsodobnejšim projektorjem za hišni kino še danes.

Za strokovno svetovanje in nakup pokličite CENTER PROJEKCIJE z več kot 30-letnimi izkušnjami na področju projekcijske tehnologije. (P.R.)

center   
projekcije

LESTRA d.o.o.

Vaška pot 17C, 1235 Radomlje

+386 1 563 60 60

info@centerprojekcije.si

www.centerprojekcije.si • www.zarnice.si



URSA

# Sanirajte kapilarno vlago brez posegov v stavbo

PREDVSEM STAREJŠE STAVBE IMAJO POGOSTO TEŽAVE S KAPILARNO VLAGO. LASTNIKI NAJPREJ OPAZIJO RAZVOJ PLESNI NA STENAH, LUŠČENJE BARVE IN ODPADANJE OMETA. KO SE TA VLAGA ENKRAT POJAVI V ZIDOVIH ALI TLEH, MORAMO UKREPATI TAKOJ.

Težave običajno izvirajo iz dotrajane ali poškodovane hidroizolacije, kar omogoča vodi, da vdira skozi razpoke v stene. Voda nato potuje po kapilarah v zidu – od tod tudi ime "kapilarna vlaga". Najbolj prizadete so starejše hiše, kjer je hidroizolacija že dolgo preseгла svojo življenjsko dobo.

## Znaki kapilarne vlage vključujejo:

- luščenje barve in odpadanje ometa,
- temne lise in pojav plesni na stenah,
- pojav solitra (izločanje soli) na zidovih.

Ker vlaga vdira iz tal, so pritlični prostori najbolj izpostavljeni. Težava pa ni zgolj estetska – plesen in vlažni prostori lahko resno vplivajo na zdravje stanovalcev in povzročijo strukturno škodo zgradbi.

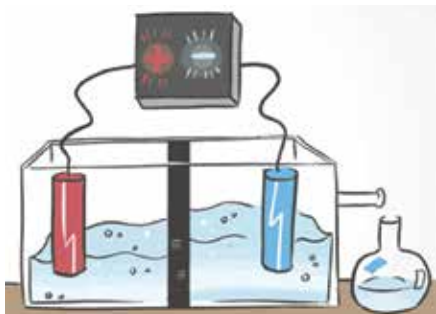
## REŠITEV ZA KAPILARNO VLAGO – BREZ GRADBENIH POSEGOV!

### Kapilarna vlaga ni več nerešljiva težava.

S sodobnimi tehnologijami, kot je sistem ECOpulse, lahko trajno odpravimo vlago brez potrebe po invazivnih gradbenih delih.

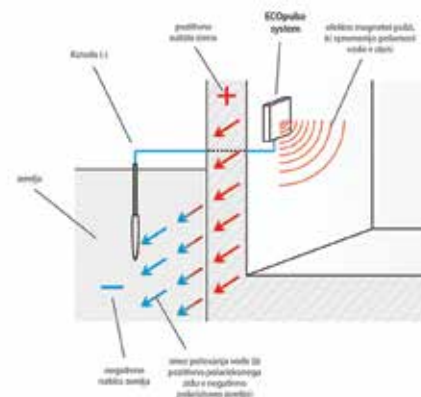
Sistem ECOpulse deluje na osnovi elektroosmoze, kar pomeni, da ustvari električno polje, ki spremeni smer gibanja vode v zidovih.

Voda se začne pomikati od pozitivnega proti negativnemu električnemu polju.



URSA d.o.o.

Vodnikova ulica 7, 3310 Žalec, Slovenija  
Telefon: +386 41 634 937  
e-mail: sanacija-vlage@ecopulse.eu



Namesto da bi voda kapilarno prodirala navzgor, sistem ECOpulse obrne tok vode in jo usmeri nazaj v tla, od koder je prišla. Tako se zidovi postopoma sušijo, preprečuje se nastanek plesni, luščenje barve, odpadanje ometa, hkrati pa se tudi podaljša življenjska doba stavbe in zmanjša stroške vzdrževanja.

## KLJUČNE PREDNOSTI SISTEMA ECOPULSE:

- **Brez gradbenih posegov:** Sistem ne zahteva vrtanja ali drugih fizičnih posegov v stavbo, kar je še posebej pomembno pri zgodovinsko zaščiteneh objektih, kot so gradovi, cerkve in drugi spomeniki.
- **Dolgotrajna rešitev:** ECOpulse zagotavlja trajno suhe zidove, brez potrebe po ponovnem vzdrževanju sistema.
- **Zdravju prijazen:** Z odpravo kapilarne vlage se posledično zmanjša tudi nastanek plesni, ki lahko povzroča težave z dihanjem in alergijami.
- **Ekološka rešitev:** Sistem ne proizvaja emisij, ne ustvarja odpadkov in deluje brez uporabe škodljivih kemikalij, kar pomeni, da je popolnoma varen za okolje in uporabnike.

## ZAKAJ IZBRATI ECOPULSE?

V dobi digitalnih tehnologij ECOpulse uporablja inovativne, a preizkušene analoge tehnike za obvladovanje kapilarne vlage. Sistem deluje tako, da samodejno prilagaja frekvenco in moč izsuševanja, kar omogoča maksimalno učinkovitost. **Inovativnost** in **učinkovitost** sistema dokazujejo tudi prejete nagrade na področju gradbene sanacije.

## ČE POSEG V STAVBO NI DOVOLJEN

ECOpulse je posebej primeren za objekte, kjer gradbeni posegi niso dovoljeni, kot so spomeniško zaščitene stavbe. Zaradi svoje zanesljivosti in prilagodljivosti se uporablja tako v zasebnih domovih kot v večjih zgodovinskih zgradbah, kjer je ohranjanje avtentičnosti ključno.

Ena največjih prednosti sistema ECOpulse je, da ne zahteva gradbenih posegov. Po vgradnji tudi ne potrebuje vzdrževanja.

Če se spopadate s kapilarno vlago in želite trajno rešitev brez invazivnih posegov v stavbo, je sistem ECOpulse prava izbira. S to napredno tehnologijo lahko vaša zgradba ostane suha za vedno, s tem pa boste zaščitili tako zdravje svojih najbližjih kot investicijo v svojo nepremičnino.

Imate težave s kapilarno vlago? Ne odlašajte! Obiščite [www.ecopulse.eu](http://www.ecopulse.eu) in odkrijte, kako vam lahko sistem ECOpulse pomaga trajno izsušiti vaš dom. Več najdete na

[www.ecopulse.eu/sanacija-kapilarne-vlage/](http://www.ecopulse.eu/sanacija-kapilarne-vlage/). (P.R.)

### POSEBNA PONUDBA ZA BRALCE RAČUNALNIŠKIH NOVIC:

Skrivnost suhih zidov, edini priročnik, ki ga boste še kdaj potrebovali. Vaš ključ do trajno suhega in zdravega doma.

Temu dodajajo še kodo za **100% popust** na priročnik (namesto 29,88€ plačate le poštino in stroške pakiranja 4,90€).

Koda za popust: RACNOVICE (vnesite jo, ko je izdelek dodan v košarico).

Priročnik je na voljo na naslednji povezavi: [bit.ly/SkrivnostSuhihZidov](http://bit.ly/SkrivnostSuhihZidov)

LEGRAND

# Pametni dom with Netatmo - prihodnost bivanja je tu

PAMETNI DOMOVI NISO VEČ KONCEPT PRIHODNOSTI – Z IZDELKI IN REŠITVAMI, KI JIH OMOGOČA TEHNOLOGIJA WITH NETATMO, LAHKO PREPROSTO NADGRADIMO ELEKTRIČNO INŠTALACIJO IN SI USTVARIMO INTELIGENTNO TER POVEZANO ŽIVLJENJSKO OKOLJE.

Pametne naprave omogočajo nadzor razsvetljave, senčil, ogrevanja in drugih električnih naprav, vse to prek aplikacije Home + Control na vaših pametnih napravah. S tem se dom prelevi v energetsko učinkovit, varčen in varnostno napreden prostor.

## PREPROSTA NADGRADNJA BREZ VEČJIH POSEGOV

Za vse, ki želimo brez kompleksnih posegov nadgraditi obstoječo inštalacijo, je with Netatmo prava izbira. Sistem with Netatmo omogoča enostavno vgradnjo, saj zahteva le prisotnost nevtralnega vodnika v vsaki dozi s pametnim stikalom. Na voljo je v različnih Legrandovih stikalnih programih, kar omogoča, da ga brez težav vključimo tako v novogradnje kot prenove.

## INTELIGENTNO UPRAVLJANJE RAZSVETLJAVE

S povezanimi stikali lahko preprosto upravljamo razsvetlavo v celotnem domu. Žičnim stikalom z možnostjo zatemnitve dodamo brezžična dodatna stikala in s tem omogočimo nadzor nad razsvetlavo v prostoru na več lokacijah. Svetlobo lahko prilagodimo dnevnim aktivnostim, kot so prebujanje, sprostitve ali delo, ter jo povežemo z upravljanjem senčil in ogrevanja.

## PAMETNO UPRAVLJANJE SENČIL

S sistemom with Netatmo lahko centralno nadziramo senčila v našem domu in jih združujemo v skupine, ki jih nadzorujemo z enotnimi ukazi. Prek aplikacije Home + Control ustvarimo urnike ali scenarije, kjer združimo upravljanje senčil, razsvetljave in ogrevanja. Z nekaj preprostimi nastavitvami lahko optimiziramo svetlobo, prilagodimo ogrevanje prostorov in povečamo energetsko učinkovitost.



Vir: GRADIVO LEGRAND



## PAMETNE NAPRAVE ZA VSAK DOM

Naše naprave lahko preprosto postanejo pametne; z zamenjavo običajnih vtičnic s pametnimi lahko preko aplikacije nadziramo porabo vseh priključenih naprav. Poleg tega pa namestitev pametnih funkcij (rele, kontaktor, naprava za razporejanje porabe energije in merilnik) v električno omarico omogoča popoln nadzor nad porabo električne energije, pri čemer lahko z aplikacijo spremljamo tudi posamezne naprave.

## UPRAVLJANJE DOSTOPA IN VARNOSTI

Pametni domofoni, kot sta Classe 300 EOS in Classe 100 X16E, z vgrajeno WiFi povezavo omogočajo, da odpiramo vrata in spremljamo dogajanje na vhodu, ne glede na to, kje se nahajamo. Vse to prek našega pametnega telefona, kar omogoča dodatno raven varnosti in udobja.

## NADZOR TEMPERATURE IN GREJNIKOV VODE

Pametni termostati in releji za nadzor grelnikov vode nam omogočajo popoln nadzor nad temperaturo in ogrevanjem. Namesto klasičnega termostata lahko uporabimo pametnega, ki se prilagodi dnevnim rutinam in navadam. Upravljamo ga lahko prek aplikacije ali s pomočjo glasovnih pomočnikov, kot so Google Assistant, Siri ali Alexa. S tem optimiziramo porabo energije in zagotovimo, da je voda ogreta le, ko jo potrebujemo.

## VARČEVANJE Z ENERGIJO

Sistem with Netatmo omogoča sprotno spremljanje porabe električne energije. Prek aplikacije Home + Control lahko spremljamo porabo posameznih naprav ali celotne inštalacije, kar omogoča boljše razumevanje porabe in priložnosti za varčevanje. Pametna enota za merjenje porabe nam v realnem času sporoča podatke o moči tokokroga in nas opozori, če presežemo nastavljeno mejo.

## UDOBJE, VARNOST IN ENERGETSKA UČINKOVITOST

Pametni dom z Netatmo omogoča nadzor razsvetljave, ogrevanja in naprav prek aplikacije Home + Control, kar prinaša udobje, varnost in prihranke. Enostavna integracija optimizira porabo energije in izboljšuje bivalno okolje, kar pomeni prihodnost bivanja že danes.

Avtorica: Laura Borota Tolič (P.R.)

**Legrand SLV d.o.o.**

Planjava 2, 1236 Trzin

tel: 01 56 20 170

email: info.slovenia@legrand.si

[www.legrand.si](http://www.legrand.si)



ALPLES - Oblikujemo v lesu

# Živa legenda slovenskega pohištva

KUHINJA JE PROSTOR, V KATEREM PREŽIVIMO DOBRŠEN DEL DNEVA, ŠE POSEBEJ, ČE JE POVEZANA Z JEDILNICO IN DNEVNIM PROSTOROM. ZATO MORAMO V NJEJ UŽIVATI.

Novi modeli kuhinj žive legende slovenskega pohištva Alples dajejo poudarek lesu in izdelavi po meri, ki vključuje napredno digitalno podporo za načrtovanje in kreiranje proizvodne dokumentacije, kar omogoča hitro in učinkovito prilagajanje elementov različnim potrebam prostora. Pohištvo izdelano po meri je, če je narejeno premišljeno, praviloma bolj estetsko in hkrati bolj uporabno od univerzalnih rešitev. Prostoru da značaj in domačnost, ki si ju želimo.

Alples že desetletja slovi po izdelavi vrhunskega pohištva in je prva izbira slovenskih gospodinjstev. Trenutni kuhinjski trendi poudarjajo naravne materiale, praktičnost uporabe in intuitivnost – in takšne so tudi njihove kuhinje.

## BREZ PRSTNIH ODTISOV VSEPOVSOD

Tako kot se površin, na katerih se poznajo prstni odtisi, izogibamo pri elektronskih napravah, jih neradi vidimo tudi na kuhinjskih površinah. Z novimi materiali za omarice je to mogoče, zato v Alplesu uporabljajo hrastov furnir IXTEX, ki zahteva kar najmanj vzdrževanja in čiščenja. Površine se lahko dotikate, ne da bi na njej pustili sledi. S to super mat površino se lahko pohvali model Alplesove kuhinje Aroma.

Vsako obdobje ima svoja pravila, in trenutno estetik kuhinj narekuje in navdihuje narava. K temu stremi povpraševanje strank in temu so se prilagodili proizvajalci, ki v kuhinje vgrajujejo veliko ze-



Alples d.d.,  
070 430 191 | info@alples.si  
www.alples.si



meljskih odtenkov, fronte v barvah hrasta, sive, antracitne, kremne, burgundsko rdeče, temno modre barve in vzorce terazza. Tudi gozdno zelena v kombinaciji z lesenimi poudarki je zelo »in«.

## DELOVNI PROSTOR NAJ BO TRPEŽEN

Kdor v kuhinji rad ustvarja, najbolj ceni dovolj delovnega prostora, ki pa mora biti poleg tega trpežen. Danes so v kuhinjah moderne tanjše delovne plošče iz kompaktnega laminata. Površinska struktura ustvarja vtis naravne kamnite površine. Tovrstne plošče so trpežne, odporne na temperaturo in vlago, enostavne za čiščenje ter higienične.

## LES, LES IN ŠE ENKRAT LES

V oblikovanju kuhinj, kot rečeno, kraljuje les. Ponuja toplino, teksturo in povezavo z naravo. Daje nam občutek domačnosti, pohištvu pa značaj. Zato so vsi modeli kuhinj Alples na voljo v različnih lesnih dekorjih.

Ne glede na to, ali prisegate na tradicijo ali iščete sodobnost, so hit kuhinj vedno tudi vitrine, v katere postavite lepše kozarce, izbrano posodo ali dragoceni jedilni servis. Če kuhinjo v pravi meri popestrite še z led trakovi in svetili, ki jih imajo v

Alples je za najnovejši model kuhinje Aroma prejel nagrado za najboljše inovacije v Sloveniji za leto 2024. Aroma združuje napredno tehnologijo in naravne materiale, kot sta IXTEX Wood in IXTEX matt, ki zagotavljata vrhunsko funkcionalnost in izjemno estetično. Poleg tega vključuje napredno digitalno podporo za načrtovanje in kreiranje proizvodne dokumentacije za hitro prilagajanje elementov različnim potrebam prostora.

Alplesu vseh vrst, bo to res prostor, v katerem boste uživali.

## ENOTEN ODPRT PROSTOR

Obenem lahko kuhinjo podaljšate v jedilnico in dnevni prostor ter tako dobite enoten odprt prostor, v katerem se družijo vsa družina. Kuhinje Alples lahko brez težav uskladite z ostalimi prostori. Za opremljanje jedilnice lahko izberete okrogle, pravokotne ali ovalne mize, izdelane po meri, za dnevne sobe pa spodnje elemente, kovinske viseče regale, predalnice in klubske mizice ...

Vabljeni v salone Alples in na [www.alples.si](http://www.alples.si). (P.R.)





# IDEALNA KLIMA VSE LETO

*enostavno in takoj na voljo*



**VITANEST**

Vitanest d.o.o., Industrijska cesta 1 F, 5000 Nova Gorica



prodaja@vitanest.si



## TECH TRADE TRZIN

# Tok, tok ... kdo je pred vrati?

PAMETNE REŠITVE ZA DOM SO VSE BOLJ DOSTOPNE, HKRATI PA TUDI NAPREDNE IN S FUNKCIJAMI, KI NAM LAHKO PRIDEJO ŠE KAKO PRAV.

Pametna tehnologija, ki se začne (dobesedno) pred vrati našega doma, poskrbi za večjo varnost in več udobja – tako takrat, ko smo doma, kot takrat, ko nas ni. Kamere, zasloni, pametni domofoni in ključavnice so le nekatere izmed bolj uporabnih pametnih naprav, ki si jih lahko omislimo na pragu stanovanja ali hiše.



### EZVIZ DIGITALNO KUKALO Z ZASLONOM

Z digitalnim kukalom EZVIZ CS-HP4 na povsem enostaven način poskrbite za varnost že na vhodnih vratih. Ko kdo pozvoni, ga lahko vidite na 4,3-palčnem (10,9-centimetrskem) notranjem zaslonu in se s pomočjo njega tudi oglasite. Prav tako pa je sistem povezljiv na daljavo in ga lahko upravljate prek aplikacije EZVIZ na svojem pametnem telefonu. Omogoča, da ste prav vsak trenutek povezani in obveščeni o tem, kaj se dogaja pred vašimi vrati. Na ta način poskrbi tudi za dodatno varnost. Kamera ima vidni kot 155 stopinj, kar zagotavlja širok pregled nad dogajanjem pred vrati. Poleg tega je opremljena z infrardečim filtrom za nočni vid. Obiskovalca boste videli tudi, če bo pred vrati tema. Največja resolucija kamere je 1080p, opremljena pa je tako z zvočnikom kot z mikrofonom. S tem nudi prednost tudi obiskovalcem, saj nihče več

ne bo ostal pred vašimi vrati brez odziva – ne glede na to, ali ste doma ali ne. Posnetke lahko tudi shranjujete na kartico Micro SD največje kapacitete 512 GB.

### EZVIZ VIDEO DOMOFON Z ZASLONOM IN SOLARNO ENOTO

Z domofonom EZVIZ EP7 lahko nadgradite svoj dom, domofon povežete z internetom in s tem omogočite oddaljen dostop ter nadzor preko aplikacije. Ena njegovih boljših lastnosti pa je, da ima solarno enoto za napajanje. Obiskovalce lahko vidite, z njimi komunicirate in jim celo omogočite dostop tudi takrat, ko vas ni doma. Če torej potrebujete rešitev, ki poleg pogovora in slike omogoča odklepanje vrat na daljavo, boste izbrali domofon EZVIZ EP7.

Video domofon je opremljen z IR-cut filtrom s samodejnim preklpom ob slabih svetlobnih pogojih.

Podpira dvojna vrata za ožičenje na razdalji 1-10 metrov. Električni zaklep ali ključavnica, ki jo na-



ročite, mora imeti mehanski pomnilnik. Vrata lahko odklepete na več načinov, in sicer z značko RFID (3 kosi); z aplikacijo na daljavo; preko notranjega zaslona; z geslom.

### PAMETNA KLJUČAVNICA

Če pa potrebujete zgolj pametno rešitev za odklepanje vrat, bo za vas kot nalašč pametna ključavnica EZVIZ oziroma komplet Wi-Fi kit CS-DL01S/DL01CP/A3. Ker se varovanje doma začne pri vratih, komplet vsebuje pametno ključavnico, tipkovnico in centralno enoto in je pametna elegantna rešitev za vaš dom. Trije vrhunski izdelki blagovne znamke EZVIZ nudijo varnost s preprostimi in učinkovitimi upravljanjem – samo-



stojno ali preko pametnega telefona. Varno in preprosto. Ključavnica podpira samodejno zaklepanje, ki deluje z EZVIZ senzorjem vrat. Seveda omogoča tudi upravljanje uporabniških pravic, mobilna potisna obvestila ter opozorila o nizkem nivoju napolnjenosti baterij. Napaja se s štirimi baterijami AA.

S pametno tipkovnico lahko enostavno upravljate odklepanje in zaklepanje vrat, sprožite alarme ali pa spremljate odpiranje vrat v realnem času preko mobilne aplikacije. Tipkovnica omogoča hiter in varen dostop v vaš dom.

Potem je tu še centralna enota, ki vse skupaj povezuje. Z njo boste imeli popoln nadzor nad celotnim varnostnim sistemom. Spremljate lahko delovanje ključavnice, upravljate pa lahko tako njeno delovanje kot delovanje tipkovnice in drugih povezanih naprav, kot so senzori EZVIZ, ki jih lahko po želji dodajate.

Več o pametnih rešitvah EZVIZ, ki so varne, uporabne in obenem preproste za upravljanje, najdete na spletni strani [www.techtrade.si](http://www.techtrade.si). (P.R.)



**TECHTRADE**  
www.techtrade.si

**TECH TRADE d.o.o. Trzin**  
Blatnica 8, 1236 Trzin  
+386 1 562 21 11



FEKT D.O.O.

# Dvigala za vsak prostor in namen

**KO SE VOZIMO Z DVIGALI REDKO RAZMIŠLJAMO, KOLIKO RAZLIČNIH VRST JIH OBSTAJA. PREPROSTO TAM SO, DELUJEJO IN NAM MOČNO OLAJŠAJO PREHODE MED ETAŽAMI.**

Dvigala so polna tehnoloških rešitev, ki ne smejo zatajiti. Kadar se to zgodi, pa potrebujemo hiter in kakovosten servis, seveda pa tudi ustrezno vzdrževanje, da dvigala dobro in zanesljivo opravljajo svojo nalogo – prevoz oseb ali tovora. Poznamo hišna dvigala, osebna in tovarna za večje stanovanjske ali poslovne stavbe, dvižne ploščadi, invalidska dvigala.

Kako sploh začeti? Najprej moramo najti zanesljivega partnerja, kakršno je podjetje FEKT d.o.o., ki se z dvigali ukvarja že 30 let in v vseh teh letih sledi tempu sodobnega razvoja in sprememb v industriji. Pravijo, da imajo dve glavni nalogi in cilja h katerima stremijo – to sta 100 % zadovoljstvo strank in 100 % varnost uporabnikov. Vgrajujejo le preverjene materiale ter dvigala, ki so skladna z evropskimi in slovenskimi standardi. Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da nudijo celovite storitve na področju dvigal – od načrtovanja do izvedbe in vzdrževanja.

Širok izbor dvigal omogoča uresničitev skoraj vseh želja strank.

## OSEBNA IN TOVARNA DVIGALA

Strokovnjaki podjetja FEKT d.o.o. z vami načrtujejo izgradnjo dvigala, ki bo ustrezalo vsem vašim zahtevam. Zmogljivost in cena osebnih in tovarnih dvigal pa sta odvisni od zahtev posamezne zgradbe. Širok spekter izvedbe, tudi za najzahtevnejša okolja, vas bo prepričal.

Tako so na voljo osebna električna dvigala z nosilnostjo do 1000 kilogramov, pa tudi osebna hidravlična ali tovarna hidravlična dvigala z nosilnostjo



do 5000 kilogramov. Medtem so mala tovarna dvigala namenjena prenosu manjšega tovora med etažami. Z nosilnostjo do 300 kilogramov so praktična rešitev za široko uporabo. Kot primere v praksi lahko navedemo delavnice, knjižnice, šole, gostilne ...

## HIŠNA DVIGALA

Tudi pri hišnih dvigalih je izbire precej, saj jih lahko prilagajate prostoru in slogu. Lahko so različnih velikosti, nosilnosti, barv, zastekljena in podobno. So počasnejša od večjih osebnih in tovarnih dvigal, kar je logično, saj v dvigalu doma, kjer je uporabnikov manj, posebnih hitrosti ne potrebujete. Nudijo pa zelo mirno vožnjo in avtomatsko evakuacijo v primeru okvare. Delujejo na osnovi vijačno maticne tehnologije. Za najmanjše hišno dvigalo v ponudbi zadošča že 0,8 m<sup>2</sup> prostora. Vsebujejo baterijsko napajanje, ki zagotavlja delovanje dvigala tudi v primeru električnega izpada. Omislite si lahko od bolj običajnih do takšnih s spektakularnim modernim dizajnom – izbira je vaša.

## DVIŽNE PLOŠČADI IN INVALIDSKA DVIGALA

Dvižne ploščadi so kakovostna in varna stopniščna sedežna dvigala, namenjena pisarnam, restavracijam, hotelom, šolam, domovom, vačstanovanjskim hišam, za maloprodajne ali komercialne uporabnike. Možna je tudi izvedba za zunanjo uporabo. Uporabne so za prevoz oseb ali tovora, s kabino ali brez nje.

Podjetje vgrajuje tudi invalidska dvigala, ki so predvidena tako za domače okolje v zaprtih prostorih kot tudi na prostem. Stopniščna sedežna dvigala so avtomatizirana in opremljena s priročnimi gumbi za upravljanje. Izpolnjujejo

vse varnostne zahteve in standarde, ki so pri tej opremi nujni.

Potem so tu invalidska dvigala v obliki navpične platforme za notranjo in zunanjo uporabo. Prav tako pa v podjetju nudijo posebna prenosljiva stopniščna dvigala za invalidske vozičke, s katerimi se oseba na vozičku varno prepelje po stopnicah.

Na voljo so tudi posebna dvigala za bazene, ki so namenjena temu, da lahko invalidne osebe samostojno zaplavajo. Namenjena so tako javnim kopališčem kot zasebnim bazenom.

## IZPOLNIJO VSE VAŠE ŽELJE

Vsa dvigala, ki jih nudijo pri FEKT d.o.o., odlikujejo nizki obratovalni stroški, različne možnosti in širok nabor, relativno enostavna namestitve (seveda odvisno od primera do primera) in mirna vožnja, kjer je možno in smiselno, pa se da vgraditi tudi RGB LED luči. Več lahko najdete na spletni strani [www.fekt.si](http://www.fekt.si).

**Obiščete nas lahko na sejmu Ambient in Dom plus na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, med 13. in 17. novembrom.** (P.R.)



**FEKT d.o.o.,**

Cesta komandanta Staneta 11,

1270 Litija

00386 41 647 099

00386 70 647 099

[info@fekt.si](mailto:info@fekt.si)

[www.fekt.si](http://www.fekt.si)



# KDO PRINAŠA TIHO OGREVANJE IN GLASNE PRIHRANKE?

## Nova toplotna črpalka Samsung

KO GRE ZA OGREVANJE DOMA, IMAMO DVE ŽELJI: TOPLO STANOVANJE IN NIŽJI RAČUN ZA ELEKTRIKO. SAMSUNG JE S SVOJO NOVO TOPLOTNO ČRPALKO EHS CLIMATEHUB IN BOJLERJEM ZA SANITARNO VODO NA MISIJI, DA IZPOLNI OBE.

Poglejmo, zakaj bi lahko ti dve napravi postali novi zvezdi vašega doma – in zakaj bo vesela tudi vaša denarnica.

### ENERGETSKA UČINKOVITOST, KI BO NAVDUŠILA ŠE ŠTEVEC

Ogrevanje s toplotno črpalko je izjemno učinkovito in lahko prinese občutne prihranke. V primerjavi z ogrevanjem na kurilno olje je približno 3x cenejše, v primerjavi z zemeljskim plinom pa 2x cenejše. V primerjavi z lesno biomaso prinaša do 30 % več prihrankov na dolgi rok. Toplotna črpalka uporablja zrak kot vir energije in poskrbi, da iz okolice zajema toploto tudi v najhujši zimi. Deluje lahko pri temperaturah do -30 °C, kar pomeni, da bo vaš dom prijetno tople tudi, ko bo zunaj najhujši mraz.

Še bolje: z učinkovitim delovanjem omogoča do 148 % izkoristek energije za pripravo tople vode. To pomeni, da bo vaš mesečni račun za elektriko bistveno nižji. Trojna izolacija dodatno zmanjša toplotne izgube za kar 56 %, kar pomeni, da manj toplote uhaja iz sistema in več denarja ostane v vašem žepu.



**TRATNJEK, servis in trgovina d.o.o.**  
 Generalni uvoznik in distributer Samsung  
 hladilno-ogrevalnih rešitev  
 Noršinska ulica 28, 9000, Murska Sobota  
 080 40 80  
 prodaja@tratnjek.si  
 www.tratnjek.si

### HRUP? KAKŠEN HRUP?

Nihče ne mara hrupnih naprav, še posebej ne, če se kregate s sosedi. S 26 dB(A) nočnega delovanja je EHS ClimateHub skoraj neslišna. To je približno tako glasno kot šepet listov na vetru.

### VSE POD NADZOROM – TUDI KO NISTE DOMA

Samsung omogoča popoln nadzor nad toplotno črpalko EHS ClimateHub s pomočjo aplikacije SmartThings. Preko te aplikacije lahko spremljate porabo energije, nastavite urnik ogrevanja in nadzirate delovanje naprave na daljavo – tudi ko ste na dopustu.

Če imate še fotovoltaični sistem na strehi, lahko dodatno optimizirate porabo energije. Črpalka omogoča spremljanje sončne energije in prilagajanje delovanja glede na trenutno razpoložljivo energijo, s čimer je še prijaznejša okolju.

### NOVI MODELI, VRHUNSKI DIZAJN

Nova notranja enota modela 2025 prinaša eleganten dizajn in dimenzije 60x60 cm, ki se popolnoma prilegajo kuhinjskemu pohištvu ali omaram v predsobi. Gre za sodoben videz, ki ne bo zgolj funkcionalen, temveč tudi estetsko dovršen.

### MONTAŽA JE MOGOČA TUDI V ENEM DNEVU

Samsungov sistem EHS ClimateHub in bojler za sanitarno vodo omogočata preprosto in hitro montažo. Vse glavne hidravlične komponente so že vgrajene, kar pomeni manj dela in hitrejšo izvedbo. Kljub temu, da je montaža mogoča tudi v enem dnevu, bodite pripravljeni na to, da se včasih lahko zavleče zaradi nepredvidenih okoliščin.



### BOJLER ZA SANITARNO VODO – IZ NERJAVNEGA JEKLA IN Z DEZINFEKCIJO

Samsungov novi bojler za sanitarno vodo je narejen iz nerjavnega jekla in ima avtomatsko dezinfekcijo proti legioneli. Poskrbi, da boste vedno imeli dovolj tople vode za celotno gospodinjstvo, tudi v primeru težav s toplotno črpalko, saj ima vgrajen električni grelnik, ki se aktivira v izrednih primerih.

### KLIMA CENTER TRATNJEK – VAŠ PARTNER ZA BREZSKRIBNO PRIHODNOST

Ni dovolj, da imate vrhunsko napravo – pomembno je tudi, kdo poskrbi, da bo delovala brezhibno. Klima Center Tratnjek, kot pooblaščen uvoznik in serviser Samsungovih naprav, poskrbi za celovito podporo od izbire naprave, montaže, do rednega vzdrževanja.

### PRIHODNOST OGREVANJA JE PAMETNA, VARČNA IN TIHA

Samsungova toplotna črpalka EHS ClimateHub in bojler za sanitarno vodo predstavljata popoln tandem za vsako gospodinjstvo. S svojo tiho tehnologijo, enostavno montažo ter povezljivostjo s pametnimi napravami zagotavljata, da bo vaš dom vedno prijetno toplel in vaš račun za elektriko vedno nizek.

Več najdete na spletni strani [www.tratnjek.si](http://www.tratnjek.si). (PR)

## PAMETNI DOM MOES

# Enostaven uvod v pametni dom

**PAMETNI DOM JE DOM, V KATEREM JE PAMETNA TEHNOLOGIJA MED SEBOJ POVEZANA IN DELUJE KOT ENO. NAJVEČJI POMISLEK UPORABNIKOV PA JE, ALI SO VSE NAPRAVE MED SEBOJ DEJANSKO POVEZLJIVE. KAKO TO DOSEČI?**

Prav skrb uporabnikov glede povezljivosti različnih naprav pametnega doma odpravlja standard Matter, saj prinaša interoperabilnost med napravami različnih proizvajalcev. Tako lahko vse naprave, ki podpirajo Matter, delujejo skupaj ne glede na to, ali uporabljate rešitev Google Home, Amazon Alexa, Apple HomeKit ali katerokoli drugo združljivo platformo.

### MATTER ZAGOTAVLJA KOMUNIKACIJO PREK MEJA PROIZVAJALCA

Cilj povezovalnega standarda Matter je poenostaviti in izboljšati komunikacijo med napravami pametnega doma. Zakaj je tako pomemben? Ker rešuje eno glavnih težav pametnega doma – in to je prav nezdržljivost različnih naprav in standardov. Iskanje združljivih izdelkov odslej uporabnikom ne bo več povzročalo preglavic. Svetila, termostate, pametne vtičnice, senzorje in druge komponente boste lahko poljubno kombinirali, vse kar boste morali preveriti je, da so skladni s standardom Matter. To je nekakšen jezik, ki zagotavlja komunikacijo prek meja posameznega proizvajalca.

Res je, da noben standard ne rešuje vseh težav in prav vsi izdelki, ki jih najdemo na trgu, tudi niso del standarda Matter. Povemo pa vam lahko, da je nabor naprav različnih proizvajalcev ogromen, in težav res ne bi smeli imeti. Pametna vtičnica, ki deluje z Amazon Alexo, bo usklajena tudi z Apple Home, Google Home ali SmartThings ter z ostalimi združljivimi rešitvami.

Za predstavo o tem, kaj vse si lahko doma omislimo, moramo vedeti, da standard omogoča upravljanje praktično vseh naprav pametnega doma: luči in stikal, vtičnic, termostatov in regulatorjev temperature, senčil, senzorjev, pametnih ključavnic, medijskih predvajalnikov, pa naprav bele tehnike, klimatskih naprav, robotskih sesalnikov, senzorjev kakovosti zraka ...



### VOZLIŠČE, KI OMOGOČA POVEZAVO

Spoznajte Matter Wired Gateway, ki bo vaš najljubši spremljevalec v pametnem domu. Omogoča povezovanje in upravljanje različnih pametnih naprav. Podpira jih do 128 in ponuja združljivost z različnimi pametnimi platformami za prostoročno glasovno upravljanje, kar omogoča obsežno avtomatizacijo doma.

Podpira različne protokole, med njimi Zigbee, in omogoča vse, kar smo v članku predhodno omenili. Z njim lahko centralizirano upravljate vse svoje pametne naprave preko ene aplikacije, kar poenostavi upravljanje in močno izboljša uporabniško izkušnjo.



### MOES: NAPRAVE, KI BODO SPREMENILE VAŠ POGLED NA PAMETNI DOM

V to vozlišče boste lahko dodajali naprave pametnega doma, kot so MOES naprave. To so visokokakovostne naprave, ki predstavljajo celovito rešitev za pametni dom. Delujejo v standardu Zigbee in jih povežete preko mosta oziroma vozlišča Matter Wired Gateway.

Od tu naprej pa je meja tega, kaj vse boste v svojem domu "spametovali", zgolj vaša domišljija.

### ODPRITE VRATA DOMIŠLJI

Za začetek si lahko omislite na primer pametna svetila in vtičnice, ki jih lahko upravljate z aplikacijo na svojem pametnem telefonu. Nastavili boste lahko, kdaj naj se luči prižgejo in kdaj ugasnejo. Z zasenčenjem boste poskrbeli za ambientalno osvetlitev, ko boste na dopustu, pa boste lahko nastavili urnike, kdaj naj so luči prižgane, in morebitni nepridipravi ne bodo niti zaslutili, da je dom prazen.



Po drugi strani boste s pametnimi vtičnicami lahko kakšno napravo vklopili na dajavo ali pa jo na poti v službo, ko ne boste vedeli, ali ste jo izklopili ali ne – v aplikaciji preprosto izklopili in poskrbeli, da bo vse v najlepšem redu.

S pametnimi termostati boste lahko kadarkoli in kjerkoli upravljali temperaturo doma oziroma kar temperaturo vsakega prostora posebej.

Z Zigbee pametnim stikalnim modulom lahko vstopite v prihodnost, nanj pa primer povežete žaluzije in jih upravljate na daljavo. Potem so tu še kamere, alarmi, senzorji in detektorji dima, ki poskrbijo za varnost doma. Ena stran je premalo, da bi opisali vse možnosti, ki vam jih ponuja pametni dom MOES, zato obiščite [www.moeshouse.com](http://www.moeshouse.com) oziroma za več informacij kontaktirajte Janus Trade d.o.o., 031 611 436 – in z veseljem vam bodo predstavili vse možnosti za vaš dom. (P.R.)



**janus**  
TRADE

031 611 436  
[info@janustrade.si](mailto:info@janustrade.si)



## BIVATECH

# Kako lahko zmanjšate račun za elektriko?

OD ZAČETKA LETOŠNJEGA OKTOBRA OBRAČUN PRIKLJUČNE MOČI TEMELJI NA 15-MINUTNIH MERITVAH NAPREDNIH ŠTEVCEV ELEKTRIČNE ENERGIJE. KAKO LAHKO TO IZKORISTITE IN NAMESTO VEČ PLAČUJETE MANJ?

Spremenjen način obračuna priključne moči pomeni, da bo mesečna omrežnina odslej odvisna od dejanske porabe v različnih časovnih blokih, ki so razdeljeni glede na obremenjenost omrežja. Cena bo odvisna tudi od sezone: višja bo trajala od novembra do februarja, nižja od marca do oktobra.

Za uporabnike, ki ne bodo spreminjali dogovorjene obračunske moči, je uvedeno prehodno obdobje do 1. januarja 2026. V tem času se presežki ne bodo zaračunavali, kar uporabnikom omogoča, da prilagodijo svojo porabo in se pripravijo na nove pogoje.

### KAKO SE ZAVAROVATI PRED VIŠJIM RAČUNOM ZA ELEKTRIKO

Ker bo elektrika najdražja takrat, ko jo načeloma uporablja največ uporabnikov, se to ne sliši najbolje – a obstaja rešitev. Pri nižanju priključne moči in prihrankih vam na pomoč priskočijo hranilniki električne energije. V kombinaciji s sončno elektrarno, ki omogoča proizvodnjo lastne električne energije, pa tudi zmanjšate svojo

odvisnost od elektro energetskega omrežja in s tem tudi stroške energije in omrežnine. V času, ko je omrežje najbolj obremenjeno in so cene najvišje, lahko uporabniki izkoriščajo brezplačno energijo, proizvedeno s sončno elektrarno, kar neposredno vpliva na nižje stroške.

### KAKO OHRANITI NAVADE IN KLJUB TEMU PRIHRANITI

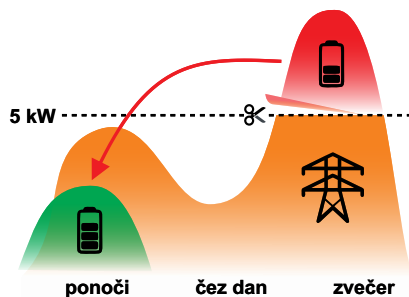
Nič lažjega s hranilniki električne energije, ki omogočajo shranjevanje presežne proizvedene sončne energije za kasnejšo uporabo. To je še posebej koristno v času, ko so cene elektrike naj-

dene energije brez shranjevanja v omrežje. Subvencije so na voljo tudi za same hranilnike k obstoječim sončnim elektrarnam.

### BIVATECH, TEHNOLOGIJA ZA TRAJNOSTNO BIVANJE

Strokovnjaki podjetja Elektro Požun so za vas na podlagi lastnih dolgoletnih izkušenj, testiranj različnih sistemov in strokovnih analiz pripravili trajnostne rešitve iz kvalitetnih komponent z dolgo garancijsko in življenjsko dobo pod lastno blagovno znamko BivaTech. Njihova prednost je predvsem ta, da k vsakemu projektu pristopijo individualno in pri dimenzioniranju sistema za samooskrbo upoštevajo vse relevantne vhodne podatke, od tehničnih omejitev, pregleda vseh porabnikov do vašega življenjskega sloga, ter nudijo celostno storitev od načrtovanja in ureditve vse potrebne dokumentacije do postavitve elektrarne, meritev in preventivnih pregledov, čiščenja, servisa in vzdrževanja.

Samo pravilno dimenzioniran in vzdrževan sistem samooskrbe, sestavljen iz kvalitetnih komponent, vam bo služil skozi vso svojo življenjsko dobo in skrbel za nižje račune elektrike, zato ga zaupajte strokovnjakom podjetja Elektro Požun. Delovanje elektrarne je po namestitvi mogoče spremljati s pomočjo aplikacije za monitoring preko pametnega telefona, tablice ali računalnika. Kar je najbolje, pa je to, da tudi v podjetju Elektro Požun po montaži spremljajo delovanje vaše elektrarne in hranilnika. Redno pregledujejo njeno učinkovitost in nemoteno delovanje, in če pride do nepravilnosti v delovanju, sistem javi napako, vi pa se z njimi dogovorite, kdaj bi vam ustrezal obisk strokovnjaka.



višje. Uporabniki lahko tako zmanjšajo porabo iz omrežja v času konic in takrat uporabijo shranjeno energijo, kar dodatno zniža stroške.

S pravilno dimenzioniranim sistemom sončne elektrarne in hranilnika energije BivaTech lahko uporabniki večino leta svojo porabo električne energije iz omrežja znižajo skoraj na nič, pozimi pa hranilniki omogočajo polnjenje iz omrežja takrat, ko so cene elektrike najnižje. Nato pa se shranjena energija uporablja v času, ko so cene višje. Tako se lahko učinkovito zmanjša stroške in prispeva k bolj trajnostni rabi energije.

Samooskrba z električno energijo iz sončne elektrarne je tako kljub spreminjajoči se zakonodaji smiselna dolgoročna investicija za oskrbo vašega gospodinjstva z električno energijo.

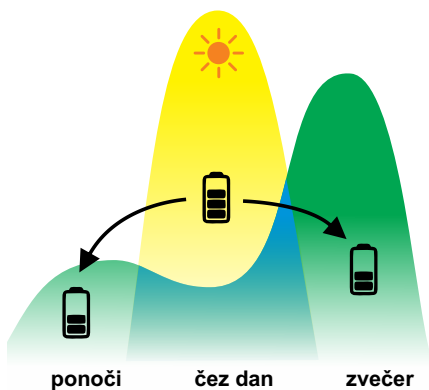
### S SUBVENCIJO BORZENA TUDI DO 40 % NIŽJE INVESTICIJE

S subvencijo se investicija v pravilno dimenzionirano sončno elektrarno s hranilnikom BivaTech lahko povrne že v 6-9 letih. Borzen omogoča koriščenje subvencij za sončne elektrarne s hranilnikom tako fizičnim osebam, kot podjetjem. Investicija se sedaj splača tudi vsem, ki so dobili zavrnjeno soglasje po sistemu neto merjenja, saj hranilniki omogočajo uporabo lastne proizve-

### PAMETNA ELEKTRIČNA POLNILNICA ZA AVTOMOBIL

Če želite, vam namestijo tudi pametno polnilnico za električni avtomobil, ki prilagaja moč polnjenja glede na ostale porabnike in skrbi, da nikoli ne preseže nastavljenih moči. Z njo bo avtomobil napolnjen veliko hitreje, kot če ga boste polnili preko običajne vtičnice, seveda pa jo je mogoče nadzorovati in upravljati. V kombinaciji z sončno elektrarno je možno tudi polnjenje avtomobila samo s sončno energijo. Tudi tu lahko računate na strokovno namestitvev ter vzdrževanje po montaži.

Več lahko najdete na spletni strani [bivatech.si](http://bivatech.si). (P.R.)





**Elektro Požun d.o.o.**  
 Valvazorjev trg 25, 1270 Litija  
 031 337 684  
 info@bivatech.si  
 www.bivatech.si



# HIKVISION PAMETNE REŠITVE ZA ODDALJENE LOKACIJE

## Kamere, ki delujejo tudi brez elektrike in interneta

NA IZOLIRANIH OBMOČJIH IN ZAČASNIH LOKACIJAH, KJER POGOSTO NI NA VOLJO ELEKTRIKE ALI INTERNETA, SE PORAJA VPRAŠANJE, KAKO ZAGOTOVITI ZANESLJIVO VARNOST.

Hikvision ponuja rešitev: portfelj solarnih 4G kamer, ki delujejo brez potrebe po električnem omrežju ali kabelski povezavi. Te rešitve so praktične, stroškovno učinkovite in zasnovane za varnost tudi v najbolj oddaljenih krajih.

### 1. Varnost za ruralna področja

Solarna 4G kamera Hikvision je idealna rešitev za varovanje ruralnih območij. Sistem vključuje solarni panel, montažni nosilec, baterijski modul in kamero ter je na voljo z 256 GB, 512 GB ali 1 TB spomina za shranjevanje posnetkov. Ta rešitev je popolna za lokacije z 3G/4G signalom (potrebna je SIM kartica), kot so kmetijska zemljišča, ribniki, avtoceste, mestni vodotoki in druga območja, kjer je napeljava elektrike ali interneta težavna.

### 2. Wireless bridge za oddaljena okolja

Za kraje, kjer je tudi signal 4G šibek ali so stroški prenosa podatkov previsoki, je rešitev brezžični most (wireless bridge). Ta naprava omogoča povezavo dveh omrežij brez uporabe kablov in je odlična izbira za nadzor v naravnih rezervatih ali gorskih območjih.

### 3. Mobilni solarni varnostni stolp kot začasna rešitev

Solarni varnostni stolp ponuja popolno začasno varnostno rešitev. Sestavljen je iz brezžičnega mostu, mrežnih kamer, NVR-ja za shranjevanje in upravljanje video posnetkov ter po želji tudi mrežnega zvočnika. Ta rešitev je idealna za lokacije, kot so zunanja parkirišča, gradbišča, naftna in plinska postrojenja ter prizorišča kulturnih dogodkov, kjer je mogoče hitro vzpostaviti varnost brez dodatnega napajanja.

Z Hikvisionovimi solarnimi kamerami lahko poskrbite za varnost na vsakem kraju, ne glede na to, kako oddaljen je, z uporabo inovativne in zanesljive tehnologije.

### PREDNOSTI HIKVISIONOVH SOLARNIH REŠITEV: Pametna in trajnostna varnost za vsako lokacijo

V današnjem svetu je varnost ključnega pomena, vendar pa lahko namestitev varnostnih sistemov na oddaljenih ali začasnih lokacijah predstavlja izziv. Hikvisionove solarne rešitve po-



nujajo idealno rešitev: enostavno, ekonomično in zanesljivo varnostno opremo, ki deluje brez potrebe po električnem omrežju.

### Prilagodljivost za različne scenarije

Hikvisionov Solar Power Kit omogoča napajanje različnih naprav za različne namene. Na primer, ANPR kamere za samodejno prepoznavanje registrskih tablic, ki delujejo na sončno energijo, so popolna rešitev za parkirišča. Te kamere prepoznajo registrske tablice in primerjajo podatke z vnaprej določenimi pravili za dostop. Če ima vozilo dovoljenje, se zapornica avtomatsko odpre. Za večja zunanja območja so PT kamere na sončno energijo idealne, saj omogočajo popoln nadzor celotnega vidnega polja z možnostjo daljinskega premikanja kamere v horizontalni (pan) in vertikalni (tilt) smeri. Prav tako so odlične za scenarije, kjer potrebujemo natančne bližnje posnetke, kot so preiskave po incidentih. PTZ kamere s sončnim napajanjem ponujajo tudi zmogljiv zoom za zajem pomembnih podrobnosti.

### Varnost 24/7 v vseh vremenskih razmerah

Hikvisionove kamere s tehnologijo ColorVu, ki delujejo na sončno energijo, zagotavljajo jasne in

barvne posnetke tudi v izjemno temnih pogojih. Ohišje, odporno na vodo in prah, omogoča delovanje kamer v vseh vremenskih razmerah, vključno z nizkimi temperaturami, močnim vetrom in močnim dežjem. S tem zagotavljajo neprekinjeno varnost, ne glede na okoljske izzive.

### Ekonomična in okolju prijazna rešitev

Te kamere delujejo na eno samo solarno ploščo in lahko z enim polnjenjem baterije delujejo do 7 dni. To zagotavlja občutne prihranke pri stroških energije. Poleg tega pa uporaba čiste, obnovljive energije ne prispeva le k zmanjšanju stroškov, temveč tudi k zmanjšanju ogljičnega odtisa, kar pomeni, da so te rešitve okolju prijazne.

Za več informacij o Hikvisionovih solarnih kamerah in kako lahko izboljšajo varnost na lokacijah brez elektrike in interneta, obiščite [www.hikvision.com/europe](http://www.hikvision.com/europe). (P.R.)

# HIKVISION

[adriatic-malta@hikvision.com](mailto:adriatic-malta@hikvision.com)  
[www.hikvision.com/europe](http://www.hikvision.com/europe)



SHELLY

# Pametna avtomatizacija doma ali poslovne stavbe

PAMETNE REŠITVE ZA DOM IN POSLOVNE OBJEKTE NE POMENIJO ZGOLJ UDOBJA IN VARNOSTI, TEMVEČ SO LAHKO TUDI OKOLJU PRIJAZNE.

Sledenje in upravljanje porabe energije sta ključna dejavnika, če želimo delovati trajnostno. Shelly Group inovativne ideje in tehnologije preoblikuje v visokokakovostne rešitve interneta stvari za večjo učinkovitost in zanesljivost izdelkov.

Njihovo poslanstvo je stranke spodbujati k ekološko ozaveščenim izbaram z uporabo orodij za sledenje in upravljanje porabe energije, ki temeljijo na podatkih – tako v vsakdanjem življenju kot v poslovnih praksah.

Shellyjeva vizija je postati prednostni partner, ki ponuja dolgoročne pametne rešitve, ki lahko vsakomur približajo trajnostno ravnanje. Shelly Group sestavlja 6 hčerinskih podjetij in ima pisarne v Bolgariji, Nemčiji, Sloveniji, na Kitajskem in v ZDA. Podjetje je v vseh letih delovanje osvojilo že več kot 130 trgov. S tem, ko je s svojimi rešitvami povečalo energetska učinkovitost in udobje mnogih domov in poslovnih stavb, strankam pomaga do mirnejšega in srečnejšega življenja.

## ZA DOMAČE MOJSTRE IN VELIKE KORPORACIJE

Z več kot 15 milijoni naprav, prodanih po vsem svetu, dokazuje, da njihov prilagodljiv in vsestranski portfelj naprav zadovoljuje tako potrebe navdušencev »naredi sam« (angl. DIY) kot tudi potrebe velikih mednarodnih korporacij. Široka paleta izdelkov, posebej zasnovanih za avtomatizacijo pametnih vrat in prehodov, senčil, naprav za spremljanje in varčevanje z energijo, pa do rešitev IoT za pametno ogrevanje in nadzor klimatskih naprav ter varnostnih rešitev strankam omogoča avtomatizacijo vsakega dela doma oziroma kateregakoli objekta. Brez dodatnih stroškov in prilagoditev.



## PRIROČNA APLIKACIJA

Za izboljššan nadzor avtomatizacije in natančno spremljanje vseh naprav Shelly, kjerkoli se nahajate, je na voljo aplikacija Shelly Smart Control v brezplačni in tudi premium različici.

Aplikacija Shelly Smart Control se lahko brez težav integrira s storitvami tretjih oseb, kot so Amazon Alexa, Google Home, Smart Things in številne druge. Aplikacija uporablja oblačne storitve v EU in je skladna z GDPR, kar zagotavlja, da so uporabniški podatki varno shranjeni in upoštevajo najvišje standarde zasebnosti in zaščite podatkov.

## ZAKAJ ZA PAMETNO AVTOMATIZACIJO IZBRATI PRAV SHELLY?

### Večja energetska učinkovitost

S pomočjo aplikacije Smart Control vam Shelly pomaga znižati račune za energijo tako, da spremlja porabo, optimizira vašo uporabo naprav in sčasoma izboljšuje vaše nastavitve, kar privede do prihrankov.

### Obsežna podpora

Shelly je odprt sistem, ki podpira več kot 100 sistemov za avtomatizacijo doma in glasovne asi-

stente – od storitve Amazon Alexa prek Google Home do Samsung SmartThings in vsega vmes – ter široko paleto protokolov povezljivosti. Uporabite lahko praktično katerikoli ekosistem pametnega doma.

### Zanesljiva strojna oprema

Naprave Shelly so nadgradnja vašega doma, na katero se lahko zanesete. Z integracijo lastnega čipa podjetja in 8 MB pomnilnika zagotavljajo kakovostno strojno opremo, ki omogoča gladko in hitro delovanje.

### Brez skritih stroškov

Čeprav je na voljo premium različica aplikacije Smart Control, brezplačna aplikacija Smart Control zadostuje za daljinsko upravljanje vseh naprav Shelly za avtomatizacijo doma. Poleg tega lahko svoj pametni dom nadzirate lokalno, ne da bi bil pogoj zunanja povezava z oblakom ali strežnikom.

Shelly pa ima še eno veliko prednost – to je ogromna skupnost uporabnikov, ki redno deli nasvete in tehnično podporo.

Več lahko najdete na spletni strani [www.shelly.si](http://www.shelly.si).

(P.R.)

WayteQ Adria d.o.o.  
Ljubljanska cesta 13D  
1236 Trzin

(01) 564 12 11  
info@shelly.si

[www.shelly.si](http://www.shelly.si)

# NAJNAPREDNEJŠA AVDIO OPREMA

## Vrhunski zvok za vsak dom

INTEGRACIJA AVDIO SISTEMOV V SODOBNI DOM PRINAŠA PREPROSTO UPRAVLJANJE IN VRHUNSKO KAKOVOST ZVOKA.

Sodobni domovi niso več le bivalni prostori, temveč tudi tehnološko napredna okolja, kjer udobje, funkcionalnost in povezljivost igrajo ključno vlogo. Eden ključnih elementov sodobnega pametnega doma je napreden avdio sistem, ki ne le zagotavlja vrhunsko kakovost zvoka, temveč se tudi povezuje z ostalo infrastrukturo doma. Podjetje ALS avdio.video iz Domžal, specializirano za prodajo visoko kakovostne in vrhunske avdio opreme, ponuja celostne rešitve za vse, ki želijo uživati v brezhibnem zvoku domačega kina, stereo sistemov ali integriranih zvočnih rešitev v vsakem kotičku svojega doma.

### PERSONALIZIRANA INTEGRACIJA AVDIO SISTEMOV

Podjetje ponuja vrsto rešitev, ki omogočajo preprosto integracijo avdio sistemov v vaš dom. Ne glede na to, ali prenavljate obstoječe bivalno okolje ali gradite novo hišo, poskrbijo za celoten proces – od začetnega svetovanja do končne instalacije in konfiguracije. Ob samem načrtovanju tesno sodelujejo z investitorjem, projektantom in izvajalci in s tem zagotovijo, da so vsi elementi avdio opreme skrbno vključeni v celostno zasnovo vašega doma. Pomagajo vam izbrati optimalni avdio sistem, ki ustreza tako vašemu okusu kot tudi tehničnim zahtevam prostora.



### PREDNOSTI INTEGRACIJE PAMETNE AVDIO OPREME

Prednost integracije pametne avdio opreme je diskretnost in preprosto upravljanje z njo. Z avdio sistemom lahko brez težav upravljate preko aplikacije. Tako lahko z nekaj dotiki prilagajate glasnost, menjate vire zvoka ali ustvarite prilagojene zvočne profile za različne prostore. Njihove rešitve omogočajo tudi napredno integracijo v pametni dom preko protokola KNX.



gojene zvočne profile za različne prostore. Njihove rešitve omogočajo tudi napredno integracijo v pametni dom preko protokola KNX.

### VISOKOKAKOVOSTNI ZVOČNIKI KEF IN TANGERINE WAVEGUIDE TEHNOLOGIJA

Ko govorimo o vrhunski avdio opremi, ni mogoče mimo svetovno priznanih zvočnikov znamke KEF, ki jih izpostavljajo kot eno najboljših rešitev za napredne avdio sisteme. Njihova inovativna tehnologija Tangerine Waveguide prinaša izjemno akustiko, kar omogoča optimalno razpršenost visokih frekvenc po prostoru. To rezultira v natančnejšem, bolj naravnem in bogatem zvoku. Vgradni zvočniki KEF so posebej zasnovani za diskretno namestitve in se elegantno zlijejo s prostorom ter hkrati nudijo vrhunsko kakovost zvoka. Z njimi lahko ustvarite skoraj nevidno avdio rešitev, ki oživi vaš dom z izjemnim zvokom.

### CELOVITE REŠITVE ZA NOVOGRADNJE

Podjetje ALS avdio.video je specializirano za celostno izvedbo avdio integracije. Od prodaje do individualno prilagojenih rešitev na ključ. Zaželeno je, da z vami stopijo v stik že ob zgodnji fazi načrtovanja in tako zagotovijo pravilno in optimalno umestitev avdio opreme. Predlagali vam bodo rešitev, ki bo ustrezala vašemu življenjskemu slogu in specifikam vašega doma. Po končani montaži in instalaciji pa zagotovijo tudi konfiguracijo ter povezavo avdio opreme z vašim domačim omrežjem in pametnimi napravami.

### NAPREDNE TEHNIČNE REŠITVE V VAŠEM DOMU

Poleg vrhunske avdio opreme nudijo tudi svetovanja na področju projektiranja celotnega domačega omrežja in nadzornih sistemov. Njihova ekipa strokovnjakov poskrbi, da je vaš pametni dom opremljen z zmogljivim in zanesljivim omrežjem, kar omogoča brezhibno delovanje vseh povezanih naprav, od avdio sistemov do varnostnih kamer in alarmnih sistemov. Poskrbeli bodo tudi za konfiguracijo aktivne mrežne opreme, kar vključuje nastavitve usmerjevalnikov, stikal in brezžičnih dostopnih točk, s čimer se zagotovi stabilna povezljivost in optimalno delovanje vašega omrežja. Njihova rešitev tako združuje tehnično podporo, svetovanje in konfiguracijo za popoln nadzor vašega pametnega doma.

Za več informacij jih kontaktirajte in se prepustite vodenju strokovnjakov, ki vam bodo pomagali ustvariti popoln zvočni in tehnološko dovršen ambient v vašem domu. (PR.)

**ALS** avdio.video

**ALS avdio.video & Playroom.si**  
Največja ponudba avdio opreme  
na enem mestu

**www.playroom.si**  
Tel. 0590 12 56 8



TERATEC

# Vrhunski in dostopni alarmni sistemi za vsak dom

**ALARMNI SISTEMI SO TUDI V DOMOVH VSE POGOSTEJŠI, KAR NI NIČ NENAVADNEGA, SAJ JE TUDI TATVIN IN VLOMOV IZ LETA V LETO VEČ. ŠE DOBRO, DA POZNAMO ZANESLJIVE IN DOSTOPNE REŠITVE.**

Varnost doma je ena izmed najpomembnejših skrbi vsake družine, uporabniki pa si želijo rešitev, ki so cenovno dostopne in učinkovite. Če je bila v preteklosti to misija nemogoče, je danes ta scenarij povsem realen.

## VARNOST ZA CENO PODALJŠANIH VIKEND POČITNIC

Primerjava, ki si jo zlahka predstavljamo je, da je vgradnja alarmnih sistemov, ki jih ponuja podjetje Teratec, cenejša kot podaljšane vikend počitnice za štiričlansko družino. To pomeni, da si lahko zagotovite varnost svojega doma brez prevelikih finančnih obremenitev. Poleg tega boste, ko alarm enkrat vgradite, lahko na naslednje počitnice odšli brez skrbi. Vaš dom bo pod nadzorom, in če se bo zgodilo kaj nepredvidljivega, boste to lahko prek svojega pametnega telefona spremljali od koder koli na svetu. Pogoj bo le internetna povezava.

## ENOSTAVNA NAMESTITEV IN STROKOVNA PODPORA

Ena izmed ključnih prednosti omenjenih sistemov je njihova enostavna namestitev. Zasnova ni so tako, da jih lahko namestijo tudi samograditelji in tisti, ki si dom sami zgolj opremijo. To pomeni, da ni treba biti strokovnjak za varnost-

ne sisteme, da bi lahko svoje stanovanje ali hišo opremili z najsodobnejšo tehnologijo. Če boste potrebovali pomoč, pa boste lahko vedno računali na podporo strokovnjakov podjetja Teratec. Njihova ekipa je vedno dosegljiva in pripravljena, da vam priskoči na pomoč s svojimi nasveti in podporo. Ko jih potrebujete, jih lahko pokličete, saj niso še eno podjetje, pri katerem telefon zveni v prazno, ampak so za svoje stranke vedno na voljo.

## POZABITE NA SKRITe STROŠKE PO VGRADNJI

Pri izbiri varnostnih sistemov je pomembno tudi, da se izognete skritim stroškom, ki lahko kasneje povzročijo neprijetno praznjenje družinskega proračuna. Pri podjetju Teratec vas ne bodo zavajali s prenizkimi začetnimi cenami in kasnejšimi presenečenji. So profesionalci, ki ponujajo razumne cene za svoje storitve brez skritih stroškov. Lahko boste brez skrbi, vaš dom pa bo varen in zaščiten.

## IZPOPOLNJENA TEHNOLOGIJA, KI DELA ZA VAS

Alarmni sistemi in video nadzor uporabljajo najnovejšo tehnologijo, ki zagotavlja visoko raven varnosti. Opremljeni so z naprednimi senzorji, ki zaznajo gibanje, morebitne vlome skozi vrata in

okna ter druge nevarnosti. Na drugi strani video nadzorni sistemi omogočajo visoko ločljivost slike, nočno snemanje in oddaljen dostop prek pametnega telefona ali računalnika. To pomeni, da lahko svoj dom spremljate v realnem času – ne glede na to, kje se nahajate.

## VEČ KOT 25-LETNE IZKUŠNJE IN ZANESLJIVOST

Vsak dom je edinstven, zato Teratec ponuja prilagodljive rešitve, ki ustrezajo različnim potrebam in proračunom. Ne glede na to, ali živite v majhnem stanovanju ali veliki hiši, imajo rešitev, ki vam bo ustrezala. Njihovi strokovnjaki vam bodo pomagali izbrati pravi sistem za vaš dom in ga prilagoditi vašim specifičnim zahtevam.

Teratec se ponaša z več kot 25-letnimi izkušnjami na področju varnostnih sistemov. Njihova dolgoletna prisotnost na trgu je dokaz zanesljivosti in kakovosti. Stranke jim zaupajo, ker vedo, da bodo dobile vrhunske izdelke in storitve. In prav zadovoljstvo strank je na prvem mestu.

Če iščete zanesljive in učinkovite alarmne sisteme ter video nadzor za svoj dom, ste na pravem mestu. Ne dovolite, da vas presenetijo nepričakovani dogodki – izberite Teratec in si zagotovite varnost svojega doma. Več lahko najdete na spletni strani [www.teratec.si](http://www.teratec.si). (P.R.)



**T&RAtec**  
Za varen dom in mirno spanje ...

Profesionalna ekipa z bogatimi izkušnjami in znanjem vam zagotavlja optimalno in učinkovito rešitev za varovanje vas in vašega premoženja.

**SVETOVANJE** - varnost ljudi in lastnine lahko dosežete z različnimi načini varovanja. Zaupajte nam situacijo in na podlagi dolgoletnih izkušenj, vam bomo znali svetovati najboljšo rešitev.

**NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA DOKUMENTACIJE** - tehnično varovanje objektov je zahteven in zelo kompleksen projekt. Znamo se ga pravilno lotiti že v fazi načrtovanja, zato pri realizaciji ne prihaja do zapletov. Uredimo tudi vso potrebno dokumentacijo.

**IZVEDBA** - tehnično varovanje objektov izvajamo profesionalno in v skladu s smernicami. Za zagotavljanje 100 % varovanja uporabljamo izključno visokokakovostno opremo, s katero imamo obilo izkušenj in lahko jamčimo za njeno brezhibno delovanje.

**VZDRŽEVANJE** - vsi elementi varnostnega sistema morajo brezhibno delovati vse ure dneva in vse dni v letu. Ker vse naprave redno vzdržujemo in preverjamo njihovo delovanje, ste lahko prepričani, da boste vi in vaša lastnina vedno na varnem.

+386 40 28 38 48
| [info@teratec.si](mailto:info@teratec.si)
| [www.teratec.si](http://www.teratec.si)
| Radomlje



# Spremljajte novice s področja znanosti z revijo *Življenje in tehnika*!

V reviji najdete članke o:

biologiji



astronomiji



računalništvu



avtomobilizmu



ter o mnogih drugih tehnoloških in naravoslovnih tematikah!



Ob sklenitvi naročnine knjižno darilo!

Naročam se na revijo *Življenje in tehnika*:

- Letna naročnina **56€**
- Letna naročnina za dijake, študente in upokojene **50€**

Kopijo kartice upokojenca oz. potrdila o vpisu pošljite na [mojca.borko@tzs.si](mailto:mojca.borko@tzs.si) ali po pošti na naš naslov.

Izberite knjižno darilo:

- Digitalni zrcalno-refleksni fotoaparat
- Skrivnosti inovacij Steva Jobsa
- iZnanost
- Ujemite trenutek

Poštnina plačana po pogodbi št. 88/1/S. Znamka ni potrebna.

\*Ime in priimek:

\*Ulica in hišna številka:

\*Poštna številka in kraj:

\*Telefon:

E-pošta:

\*Podpis:

**Tehniška založba Slovenije**  
Lepi pot 6  
(p. p. 541)  
SI - 1000 Ljubljana



Tehniška založba Slovenije

[www.tzs.si](http://www.tzs.si)  
[narocila@tzs.si](mailto:narocila@tzs.si)

MODRA ŠTEVILKA

080 17 90



TRUST

# GXT 498 Forta: gaming slušalke z uradno licenco za PS5

PRIVOŠČITE SI POVSEM NOVO GENERACIJO SLUŠALK TRUST GXT 498 FORTA Z URADNO LICENCO ZA KONZOLE PS5™.

Po izdaji naglavnih gaming slušalk GXT 488 Forze za PS4™ leta 2020, prvih slušalk podjetja Trust z uradno licenco PlayStation®, je podjetje pred časom lansiralo povsem nove slušalke GXT 498 Forta za konzole PS5™. Kaj prinašajo?

## NAJBOLJŠA IGRALNA IZKUŠNJA DOSLEJ

Po vzoru slušalk Forze, ki so bile najboljše prodajane igralne slušalke (po podatkih GfK data, The Netherlands, maj 2020) s povprečno oceno 4,4 s strani končnih uporabnikov (mnenja uporabnikov na Amazonu, Januar 2023), je Trust Gaming predstavil razburljivo novost – GXT 498 Forta. Slušalke so zasnovane posebej za PS5™ in se z njim ne ujemajo zgolj estetsko – med drugim imajo logotip PlayStation® na ušesni skodelici – temveč zagotavljajo tudi najboljšo igralno izkušnjo doslej.

## Z GXT 498 FORTA BOSTE VEDNO V SREDIŠČU DOGAJANJA NAJLJUBŠE IGRE

Zmogljivi 50 mm gonilniki in 3D zvok igralcem omogočajo, da se popolnoma potopijo v igro in jih popeljejo naravnost v središče dogajanja. Mikrofon, ki zmanjšuje hrup okolice ter zagotavlja ostro in jasno komunikacijo s soigralci, je po po-



trebi snemljiv. Podložen naglavni trak, premične ušesne školjke in trpežne, vendar mehke ušesne blazinice vam bodo nudili ure in ure udobja ob igralnih seansah. Pozabite na neprijeten občutek na glavi, ko vas slušalke stiskajo, in se navadite na prijeten občutek mehko in kakovostnih materialov. Forta so slušalke za dolgopropaše – udobne in obenem vzdržljive.

## LAHKOTNE, PRIROČNE, NUDIJO »PLUG-AND-PLAY« IZKUŠNJO

Ne samo, da so slušalke GXT 498 Forta zasnovale z mislijo na preigravanje iger na PS5™, temu so dodali lahkotnost in priročnost, tako da uporabniki prejmejo najboljšo in preprosto »plug-and-play« izkušnjo. Tako se igričarji lahko podajo v svet iger takoj, ko so sami pripravljeni na pustolovščino, in slušalke jim brez obotavljanja sledijo. Čeprav so gaming slušalke Forta ustvarjene za konzolo PS5™, so seveda združljive s PS4™ in PC (združljivost z osebnim računal-

nikom ni testirana ali potrjena s strani Sony Interactive Entertainment).

## NADZOR, KI GA POTREBUJETE

Namenili so jim kabel dolžine 1,2 metra, ki igralcem omogoča dovolj prostora, da niso obremenjeni s tem, kako daleč se smejo premakniti med igranjem. Nadzor glasnosti neposredno na slušalkah in možnost izklopa mikrofona pa jim omogočata, da slišijo in so slišani le takrat, ko to sami želijo.

Bi radi klepetali? Prilagodljiv snemljiv mikrofon je kot nalašč za to. Niste razpoloženi? Mikrofon preprosto izklopite ali ga odstranite.

## RECIKLIRANA PLASTIKA ZA PIKO NA I

So okolju prijazne? Seveda, izdelane so iz reciklirane plastike, tako da jih boste lahko uporabljali z zavedanjem, da ste tudi v svetu iger storili nekaj dobrega za okolje.

## BELE ALI ČRNE?

Slušalke Forta so na voljo v črni in beli barvi, tako da lahko izberete tisto, ki vam je ljubša ali se bolj poda vašemu domu. Koliko pa boste morali za slušalke GXT 498 Forta odšteti? Tudi priporočena cena je zmerna, in sicer 54,99 €.

Naj se igra začne!

V Sloveniji lahko Trust slušalke najdete v več prodajalnah. Vse so dostopne na povezavi:

<https://linktr.ee/trustslovenia>

(P.R.)



**GxTrust.**

**JANUS TRADE, d.o.o.**

Koroška cesta 53c,  
4000 Kranj  
04/20 15 860  
info@janustrade.si



NASVET STROKOVNJAKOV ZA SPANJE - MEBLOJOGI®

# Kdaj je čas za menjavo ležišča in zakaj je to pomembno?

KAR TRETJINO SVOJEGA ŽIVLJENJA PORABIMO ZA SPANJE, ZATO JE IZBIRA USTREZNEGA LEŽIŠČA IZJEMNO POMEMBNA.

Ležišče ali vzmetnica ima velik vpliv na kakovost našega spanca, ki je ključen za zdravje in dobro počutje. Če čez dan 8 ur preživimo v sedečem položaju pred računalniškim zaslonom, se mora telo med spanjem kar najbolje regenerirati, sicer se bomo prej ali slej znašli v težavah. Kljub temu pa mnogi pogosto spregledajo potrebo po menjavi ležišča, ko je to dotrajano. Na kaj moramo biti pozorni?

## ZNAKI, KI KAŽEJO NA TO, DA POTREBUJETE NOVO LEŽIŠČE

**Starost ležišča več kot 10 let** – Menjavo ležišča priporočamo na 7-10 let, saj vsaka vzmetnica sčasoma izgubi svoje lastnosti. Materiali sčasoma ne morejo več zagotavljati enake podpore kot pri novi vzmetnici.

**Obrabljenost ležišča** – Vidni so znaki obrabljenosti, kot so vdolbine, poškodovano jedro, škripanje in ohlapna tkanina.

**Slaba higiena ležišča** – Med spanjem izločamo znoj in odmrlo kožo, s katero se hranijo pršice. Prah, virusi in bakterije predstavljajo nezdravo spalno okolje. Z novim ležiščem pa lahko ponovno vzpostavimo zdravo spalno klimo. Slabo higieno nakazujejo tudi neprijetne vonjave in madeži. Ob težavah z alergijami je higiena ležišča še toliko bolj pomembna.

**Bolečine in neprespanost** – Se zbudate z bolečinami v vratu ali križu, ste neprespani? To je pogosto eden najmočnejših signalov, da vam vaša



vzmetnica ne nudi več ustrezne podpore. Ko telo med spanjem ni pravilno podprto, se mišice in sklepi dodatno obremenijo, kar lahko vodi v kronične bolečine in utrujenost.

## KAKŠNE SO LAHKO POSLEDICE, ČE LEŽIŠČA NE ZAMENJATE PRAVOČASNO?

Menjava ležišča ni le vprašanje udobja. Staro in iztrošeno ležišče lahko negativno vpliva na vaše zdravje in počutje.

**Težave s spanjem** – Neudobno ležišče vodi v slabšo kakovost spanca, kar lahko negativno vpliva na vašo energijo, koncentracijo, storilnost

in razpoloženje čez dan. **Povečana utrujenost** – Kronično slabo spanje lahko vodi v povečano utrujenost in sčasoma vpliva na imunski sistem, kar poveča tveganje za bolezni. **Poslabšanje bolečin** – Nepravilna podpora lahko povzroči dodatne težave s hrbtenico, sklepi in mišicami. To je še bolj izrazito, če imate sedeče delo.

## ZAKAJ JE POMEMBNA PRAVILNA IZBIRA LEŽIŠČA?

Kot že rečeno prespimo kar 33% dneva, zato še kako drži rek »Dan se po noči pozna«. Izbira ustreznega ležišča je zato ključnega pomena, če želimo čez dan dobro funkcionirati in biti spočiti. Cilj ležanja oziroma spanja je, da se pri tem mišice čim bolj sprostijo in regenerirajo od vsakodnevnih naporov, hrbtenica pa mora biti pravilno podprta. Pri sedečem delu je to še toliko bolj pomembno.

## INVESTICIJA V KVALITETNO LEŽIŠČE JE ZAGOTOVO INVESTICIJA V VAŠE ZDRAVJE IN POČUTJE

Na kakovostno zasnovani vzmetnici ali ležišču tako spimo udobno, bolj mirno in z manj obračanja. Na vas je, da dobro poskrbite zase in si omogočite optimalno regeneracijo. (P.R.)



Skenirajte kodo in ujemite najvišje mebLOJOGI® popuste letos!



# Katerih računalniških komponent ni pametno kupovati rabljenih?

KO KUPIŠ NOV RAČUNALNIK IN LAHKO PRI VSAKI KOMPONENTI ODLEPIŠ OVOJNO PLASTIKO, JE OBČUTEK FANTASTIČEN. KAJ PA, ČE BI NAMESTO TEGA OBČUTKA RAJE PRIVARČEVALI KAKŠEN EVRO Z NAKUPOM RABLJENE KOMPONENTE ALI KAR RABLJENEGA RAČUNALNIKA?

Kako se sliši RTX 7700 XT za dobrih 250 €? Ali pa Intel i7-14700K za slabih 300 €? Trg rabljene računalniške opreme je lahko prava odločitev, če kupujete premišljeno, na pravih straneh in predvsem prave komponente. Grafične kartice, procesorji in RAM so dokaj varna izbira, tudi če so že nekaj let v uporabi. Že po naravi so to v primerjavi s pogoni bolj zanesljive komponente.

Pri rabljeni grafični kartici lahko samo zamenjaš termalno pasto in bo skoraj »kot nova«. Grafične kartice, ki so bile na primer uporabljene za rudarjenje, so se oziroma se še vedno prodajajo povsem brez težav, čeprav imajo za seboj kar

nekaj delovnih ur. Podobno je tudi pri procesorjih. Pri obeh pa seveda velja, da sta komponenti delovali pri normalnih pogojih, in ne na primer z neustreznim hlajenjem, polomljenim ventilatorjem ali kaj podobnega.

So pa komponente, pri katerih je varčevanje z nakupom rabljenih manj smiselno ali pa je nakup smiseln samo pod določenimi pogoji.

## IZOGIBAJ SE NAKUPU RABLJENIH DISKOV HDD, RAZEN ČE ...

... iščeš velike kapacitete za domači strežnik, redno ustvarjaš varnostne kopije podatkov in se

zavedaš, da obstaja večja možnost za odpoved. Mogoče imaš srečo in najdeš HDD diske z le nekaj sto delovnih ur. Ni veliko možnosti, a se je že zgodilo, da so se nekateri, pogosto podjetja v stečaju, želeli znebiti skoraj novih komponent.

Če ne spadate v to skupino in ste čisto običajen uporabnik, v tem segmentu raje preskočite trg rabljenih izdelkov. Tudi finančno se vam običajno ne izide. Cena novega HDD diska kapacitete 2 TB je okoli 50 €. Tudi če boste dobili rabljen HDD za polovično ceno, so to mizerni prihranki, tveganje pa veliko – še posebej, če ne boste pozorni in boste kupili 4-5 let star disk. V primeru, da morate iz

**Vaš najljubši kanal**  
vam bo zaupal  
vsebino

**naslednje številke...**

 <p><b>MEDIA TV</b> Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si</p>	 <p><b>SPONKA TV</b> www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv</p>	 <p><b>TV AS Murska Sobota</b> Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 30 info@tv-as.net, www.televizijaas.si</p>	 <p><b>GORENJSKA TELEVIZIJA</b> P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si</p>
 <p><b>NET TV</b> Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07</p>	 <p><b>TV ŠIŠKA</b> Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53</p>	 <p><b>INFOJOTA</b> Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744</p>	 <p><b>TELEVIZIJA ETV</b> Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si</p>
 <p><b>VTV - VAŠA TELEVIZIJA</b> Kanal 46 - Mozirje Kanal 27</p>	 <p><b>TELEVIZIJA VAŠ KANAL</b></p>	 <p><b>TELEVIZIJA MEDVODE</b> Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F: 01/361 95 84</p>	 <p><b>TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o.</b> Podbevškova 12, Novo mesto T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com</p>
 <p><b>NOVA GORICA</b> Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si</p>			

poročena res izveleči vsak cent in SSD disk ni veljavna možnost, potem HDD pred nakupom vsaj testirajte. Če vam ga bo prodajalec poslal po pošti, boste morali še upati, da ga bo pravilno zapakiral in ne bo prišlo do poškodb med transportom. Uporabljajte ga za podatke, ki jih ne boste pogrešali, če pride do predčasne odpovedi, ali pa začnite razmišljati o varnostnih kopijah.

### KAJ PA SSD POGONI? SO VARNEJŠA IZBIRA?

V primerjavi s HDD diski zagotovo, vendar imajo, tako kot vsaka komponenta, tudi SSD pogoni določeno življenjsko dobo. Če je SSD pogon ocenjen na 600 TBW (Total Bytes Written), to pomeni, da lahko nanj zapišemo 600 terabajtov podatkov. Pravzaprav je to proizvajalčeva meja, za katero jamči in nudi garancijo. SSD pogon lahko odpove tudi prej (redko), živi pa lahko tudi veliko dlje, tudi za večkratnik svoje zagotovljene življenjske dobe. Bolj zanesljiva metrika je zdravje oziroma preostala življenjska doba SSD pogona, ki si jo lahko ogledate v spremnih programih vsakega proizvajalca ali pa s pomočjo drugih programov, na primer CrystalDiskInfo. Pred nakupom rabljenega SSD pogona ga testirajte ali pa prosite prodajalca za posnetke podatkov o zdravju pogona.

Podobno kot pri HDD diskih pa velja, da se zaradi majhnih prihrankov in večjega tveganja večinoma ne splača kupovati rabljenih SSD-jev. Če boste na njem shranjevali igre in druge podatke, za katere vam ni mar, če jih izgubite, in boste z nakupom rabljenega privarčevali pošten znesek, potem je nakup lahko smiselni, vendar vseeno upoštevajte zgornji nasvet.

### SISTEMI ZA VODNO HLAJENJE SO LAHKO RECEPT ZA KATASTROFO

Vodno hlajenje izgleda veliko bolj »kulsko« kot zračno, vendar nosi tudi večje tveganje. Zračni hladilniki so bolj preprosti, imajo manj delov, zato je tudi manj odpovednih točk. Pri nakupu rabljenih zračnih hladilnikov je običajno dovolj že fizični pregled, da je z rebri vse v redu, da hladilnik ni ukrivljen in podobno.

Pri sistemih za vodno hlajenje pa je težko ugotoviti, ali je kaj narobe s črpalko, cevmi ali radiatorjem. Ne smete se zadovoljiti samo s fizičnim pregledom. Naj prodajalec pred vami zažene stresni test, da boste lahko v živo opazovali temperature. In tudi to ni nobena garancija. Nov sistem za vodno hlajenje lahko dobite že za 50 €. Je res vredno tvegati za deset ali dvajset evrov prihranka? Bolje je kupiti novega – in še garancijo dobite.

### PREVEČ SLONI NA OSNOVNI PLOŠČI

Pri osnovni plošči so prihranki lahko že veliko večji. Težje pa je ugotoviti, ali je z osnovno

ploščo vse v najlepšem redu. Pozorni ste lahko na kovinske kontakte (angl. pins), ki so pri največjih procesorskih arhitekturah na osnovni plošči in ne na procesorju. Če opazite ukrivljene ali celo manjkajoče kontakte, raje preskočite ponudbo, razen če ste samozavestni in imate izkušnje s popravilom osnovnih plošč in kontaktov. Omenjeno je najbolj očitni znak, da je z osnovno ploščo nekaj narobe. Težje pa je na prvi pogled ugotoviti, v kakšen stanju so kondenzatorji, upori, varovalke in ostale komponente. Malenkost varnejši nakup je v kombinaciji s procesorjem, tako da lahko obe komponenti pred nakupom testirate. Še bolje pa je, če osnovno ploščo kupujete kar v sestavljenem računalniku, da lahko preverite, ali je vse v redu s spominom, ali delujejo vsi priključki in podobno.

### NAPAJALNIK JE ENA NAJBOLJ ZANESLJIVIH KOMPONENT

Napajalnik je ena najbolj zanesljivih komponent, ampak če pride do odpovedi, lahko okvarjen napajalnik v prezgodnji grob odpelje še vse ostale komponente. Že samo zaradi tega tveganja nakup rabljenega napajalnika ni priporočljiv. Je pa nakup rabljenega napajalnika višje kakovosti boljše odločitev kot nakup novega napajalnika neznanega proizvajalca ali slabše kakovosti. Napajalnik je tudi težje testirati. Prodajalec bi ga moral vstaviti nazaj v računalnik, povezati vse komponente in opraviti nekaj testov. Veliko dela za nekoga, ki za rabljen napajalnik zahteva nekaj deset evrov. Pri nakupu rabljenih modularnih napajalnikov morate biti tudi pozorni, da vam bo prodajalec priložil ustrezne kable.

### KAKŠNA JE VAŠA TOLERANCA DO TVEGANJA?

Koliko ste pripravljeni tvegati? Kako prepričani ste v svoje sposobnosti, da prepoznate dobro kupčijo in najbolj očitne znake obrabe posameznih komponent?

Če vam je jasno, v kaj se spuščate, in vam je za prihranjen denar to dober kompromis, bo za vas trg rabljenih komponent zlata jama.

Za običajne uporabnike pa najmanjše tveganje med rabljenimi komponentami predstavljajo procesorji, grafične kartice, RAM in ohišja.

Najprej preverite pri prijateljih ali znancih, ali se kdo želi znebiti rabljenega računalnika ali komponente. Tako boste lažje preverili ozadje, kako je bila komponenta uporabljena, za kaj in koliko časa, ter računalnik tudi testirali v živo. Če obstaja račun, še toliko bolje.

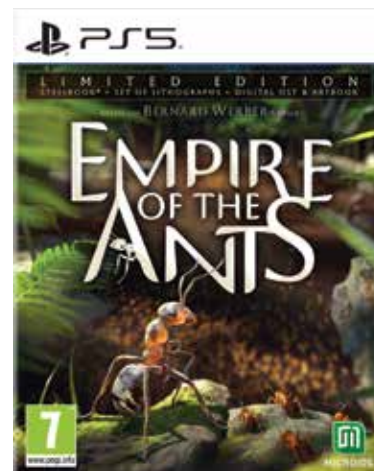
Ne izogibajte se nakupa rabljenih komponent. Upoštevajte naše nasvete, pretehtajte vsako ponudbo, pred nakupom se pozanimajte o vsaki malenkosti in lahko se zgodi, da boste z rabljenimi komponentami pošteno znižali končni znesek.

**90% pokritost**

## ODDAJA NA RADIU, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu  
prisluhnite tedenskim oddajam,  
ki jih za vas pripravljamo v  
uredništvu Računalniških novic.

RADIO I ZELEN VAL	RADIO I KRKA
<p>93,1 MHz 96,2 MHz 97,0 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio.zelenival.com</p>	<p>106,6 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radiokrka.com</p>
RADIO I Univox	RADIO I ALFA
<p>Prtek 14:00 in Ponedeljek 19:00</p> <p>99,5 MHz 106,8 MHz 107,5 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.univox.si</p>	<p>103,2 MHz 107,8 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio-alfa.si</p>
RADIO I moj radio	RADIO I KRANJ
<p>Četrtek ob 14:50 in Sobota ob 7:10</p> <p>107 MHz 102,6 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.mojradio.com</p>	<p>97,3 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio-kranj.si</p>
RADIO I ROBIN	RADIO I NOVA
<p>Četrtek ob 18:00</p> <p>99,5 MHz 100 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radiorobin.si</p>	<p>Torek ob 20:10 in Sobota ob 17:10</p> <p>106,9 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radionova.si</p>
RADIO I ODMEV	RADIO I ŠTAJERSKI VAL
<p>Sobota ob 12:15 in Ponedeljek ob 16:30</p> <p>90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio-cerklje.si</p>	<p>Torek ob 12:30</p> <p>93,7 MHz 87,6 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio-stajerski-val.si</p>
RADIO I GEOSS	RADIO I Velenje
<p>Torek ob 13:20 in Torek ob 16:30</p> <p>89,7 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">radiogeoss.si</p>	<p>Šesta 17:45</p> <p>107,8 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radiovelenje.com</p>
RADIO I OGNJIŠČE	RADIO I SORA
<p>Četrtek ob 19:15</p> <p>104,5 MHz 105,9 MHz 107,3 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">radio.ognjisce.si</p>	<p>Ponedeljek 17:10</p> <p>89,8 MHz 91,1 MHz 96,3 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio-sora.si</p>
RADIO I NTR	RADIO I 94
<p>Četrtek 19:30</p> <p>91,1 MHz 107,1 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radiotomi.si</p>	<p>Četrtek ob 21:30</p> <p>98,2 MHz 97,8 MHz 104,1 MHz 102,6 MHz 100,2 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radio94.si</p>
RADIO I TOMI	RADIO I SRAKA
<p>Vsaki dan ob 11:00, 16:00 in 23:30</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radiotomi.si</p>	<p>94,6 MHz</p> <p style="text-align: center; font-size: 8px;">www.radiosraka.com</p>



### SMURFS: DREAMS

Smrkci, ki jih je starejša generacija nestrpno pričakovala na TV-ju, mlajša pa si jih pretaka na tablice, so bili že dostikrat predelani v videoigro. Ena prvih, če ne morebiti celo prva predelava v to obliko, je bila slovenska tekstovna pustolovščina Smrkci (cf. Prva bitnost), v kateri si moral preprečiti, da bi se zrušil jez nad smrčjo vasico, in prekrizati račune Gargamelu. Smurfs: Dreams je času primerno trirazsežna akcijada, natančneje rečeno platformska arkada, v kateri se Gargamel domisli novega zlobnega načrta, kako poloviti tečne Smrkce. Čarodej uroči najljubše smrčje jagodičevje, tako da pospijo; kot igralec jih moramo zbuditi, preden Gargamel prispe do vasice. Vendar ne od »zunaj«, temveč od »znotraj«, saj se znajdemo v smrčjih sanjah. Ustvarjalci iz softverske hiše Ocellus Services, kjer je nastala tudi igra Marsupilami: Hoobadventure, so tako dobili priložnost, da običajni barviti, risankasti in precej nedolžni estetiki pritaknejo nekoliko temnejšo, saj Smrkci doživljajo tudi more. Na razpolago so štirje sanjski svetovi z 12 stopnjami, na katere

popeljemo različne Smrkce, vsakega z lastnimi veščinami, ki nam pomagajo pri napredovanju. Smrkce odklepamo sproti, tako kot oblačila zanje, in več kot jih imamo, bolj se vasica vrača v prejšnje stanje. Na pot se je mogoče podati sam ali pa s prijateljem v sodelovalnem načinu.

### DRAGON AGE: THE VEILGUARD

Oklicati serijo Dragon Age za »znano« še zdaleč ni dovolj. Gre za eno najbolj legendarnih računalniških RPG-iger, ki je bila izredno priljubljena v prvem desetletju aktualnega stoletja. Zlasti prvenec, ki je nadaljeval tradicijo globokih potezno-realnočasovnih erpegejev, kot je bil Baldur's Gate; pravzaprav so imeli Dragon Age številni za nekakšen Baldur's Gate 3. Po tretjem in četrtem delu je serija odšla na dopust, zdaj pa se vrača v novi preobleki akcijske, od zadaj gledane RPG-igre, ki spomni predvsem na The Witcher 3. Odvija se deset let po predhodnici Dragon Age: Inquisition v taistem svetu, vendar začnemo kot povsem nov lik, ki so ga višje sile v svet priklicale, da bi škrat Varricu pomagal ustaviti vilinskega

coprnika Solasa, ki bi rad predrl opno med realnostjo in magijo, in s tem v svet prinesel nesluteno uničenje. Varric in Solas sta seveda znana od prej, zato pomaga, če si igral kakšnega od prejšnjih delov, ni pa nujno. Spočetka in na poti dobimo številne kompanjone, vsakega s svojimi lastnostmi in spretnostmi, vendar sta za razliko od treh v Inquisitionu na razpolago dva. To pa zato, ker dogajanje spremljamo iz pogleda od zadaj in ker je poudarek na realnočasovnem boju. Še vedno pa lahko dogajanje pavziramo, likom izdamo povelja in opazujemo, kako sami opravijo s sovražniki.

### EMPIRE OF THE ANTS – LIMITED EDITION

Na mravlje običajno nismo pozorni, razen ko jih odkrijemo v hiši, in tudi v videoigrah nas ne obiščejo prav pogosto. V zadnjem času smo jih videli v preživetveni igri Grounded, v starih časih pa v akcijskih pustolovščinah It Came from the Desert in Ant Attack ter v strategiji Sim Ant. No, strategija je tudi Empire of the Ants. Odvija se v realnem času, postavi pa nas v vlogo ene od mnogih mravelj, natančneje št. 103.683. V družbi številnih tovarišic bomo za kolonijo našli nov dom, jo tam zaščitili, poskrbeli, da se bo razvila, in zavzeli nova ozemlja. Iz mravljišča popeljemo skupinico enot, v kateri mravlje pripadajo različnim poklicem oziroma imajo različne vloge: nekatere so bojne, druge podporne, tretje tovarne. Sčasoma z nabiranjem izkušenj in širjenjem mravljišča dobimo močnejše enote, vendar se moramo tudi pri tem odločati recimo med hroščem kleščarjem in polžem slinarjem – oba prideta prav pri obrambi kolonije. Ta sestoji iz številnih prostorov, za katere se prav tako odločamo sami (morda so pa avtorji igrali prej omenjeni Sim Ant!) in botrujejo produkciji različnih enot. Velik plus igre je odlična grafika, ki jo izrisuje najnovejši pogon Unreal Engine 5 in je domala fotorealistična. Poleg tega se menjavajo vreme, dan in noč ter letni časi, kar pripomore k vzdušju.

**MARVO OFFICE KC411W**  
BREŽIČNI KOMPLET TIPKOVNICE IN MIŠKE Z DRŽALOM ZA TELEFON ALI TABLICO.  
UŽIVAJTE V TIHEM UPRAVLJANJU Z MIŠKO S PRILAGODLJIVIM DPI-JEM. ZDRUŽLJIVO Z MAC IN WINDOWS. VEČ UDOBJA, VEČ FUNKCIONALNOSTI. BREZ KABLOV!

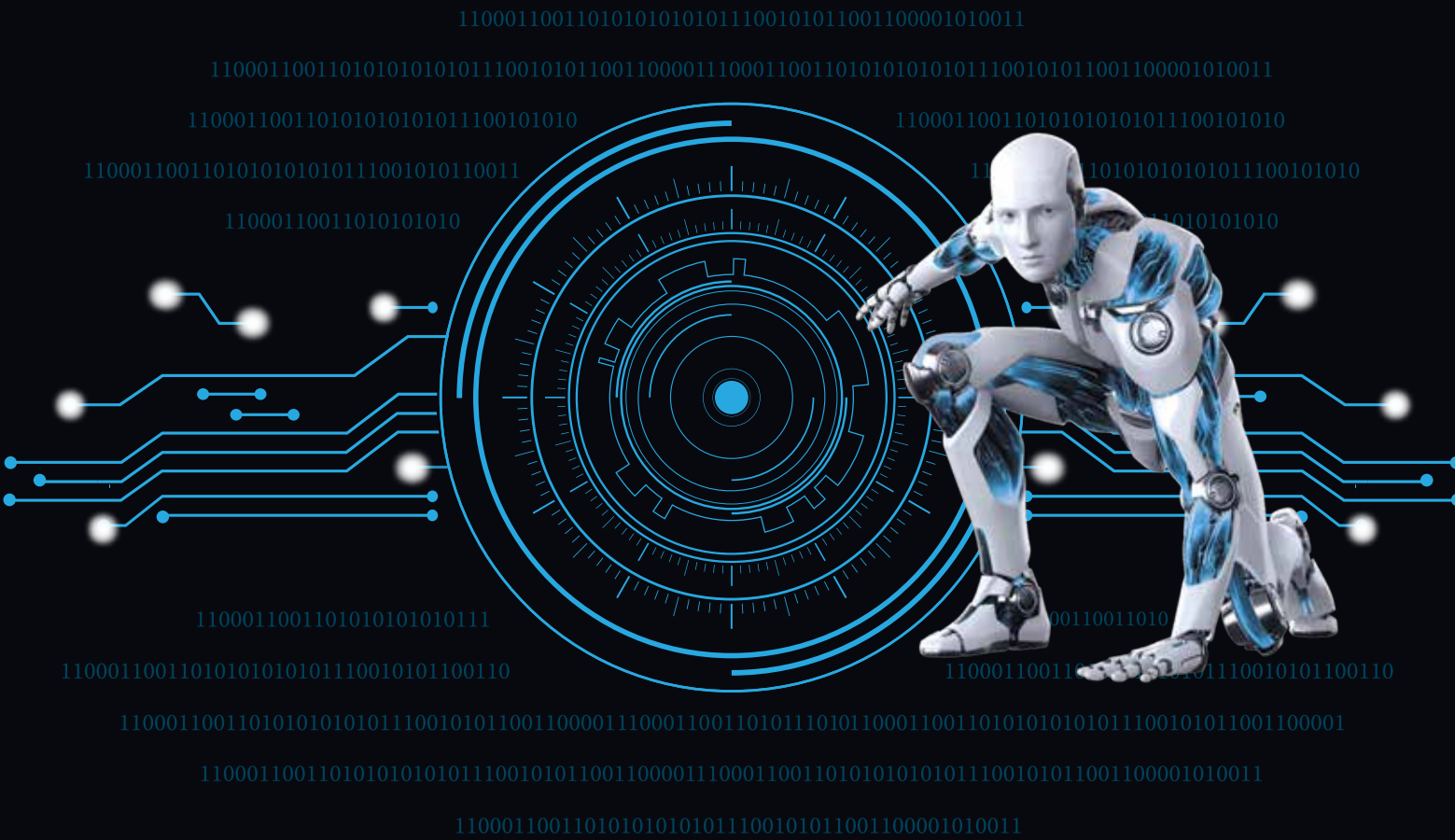
NA VOLJO V:



# IFAM-INTRONIKA-ROBOTICS

11.-13. 2. 2025

Ljubljana



# EA Sports FC 25 – "copy/paste" ali čisto nova igra?

VEM, DA SE IGRA BISTVENO NI SPREMENILA, PA MORAM VSEENO VSAKO LETO PREVERITI, ALI JE TO FIFA OZIROMA EA SPORTS FC, KI JO BOM IGRAL VSE DO ZADNIH DNI V SEPTEMBRU, KO BO NEIZOGIBNO IZŠLA ŽE FC 26, ALI PA SE JE BOM NAVELIČAL PO NEKAJ TEDNIH.

Navdušenja nad igro je vsako leto manj, mogoče tudi zaradi tega, ker je število mojih prijateljev, ki jo igra, skoraj ničelno. Največkrat čakam, da se na spletu pokaže vzdevek bratov ali na njun osebni obisk, da se lahko pomerimo v živo. Sicer se pa sporadično odločam, ali se mi splača živcirati v FUT-u in upati, da bom vendarle uspel izvleči nekaj zabavnih iger, preden si bom začel puliti lase.

FC 25 ima nekaj novih dodatkov, s katerimi želi EA povedati, da je to mogoče res nova igra in ne samo igra, kjer so kopirali 90 % elementov lanskoletne. Ko sem bral napovednik zanjo, so izstopale fraze, kot so FC IQ, Rush, Hypermotion V, ki se slišijo tehnološko pompozno, vseeno pa sem želel preveriti, kaj točno to pomeni.



Pri prvem vstopu me je pričakal legendarni Zidane, in čeprav sem kot otrok užival ob njegovih predstavah na zelenici, se tukaj nisem pustil presentati. Začetni meni je skoraj identičen lanskoletnemu, manjše oblikovne spremembe komaj opaziš. Preden sem začel raziskovati nove načine igranja, sem zagnal hitro igro, da sem preveril igralnost in grafiko. Slednja je, če sem bil res pozoren in uporabil povečevalno steklo, mogoče malenkost boljša. Tako kot vsako leto so se potrudili, da igralci res izgledajo enaki svojim živim različicam. Premikanje je gladko, igralni mehanizmi pa, vsaj meni se tako zdi, ne preveč spremenjeni od FC 24.

Nov je način Rush 5 na 5 (5v5), za katerega moram reči, da je kar presenetljiva osvežitev. Na vo-



ljo je v vseh načinih igranja in dobra priložnost za igranje s prijatelji, še posebej ko si naveličan kariere ali FUT-a in bi se rad samo sprostil ob nedolžnem nogometu. Malce me spominja na način Volta iz preteklih let, veliko inspiracije pa so črpali iz futsala. Igranje z drugimi igralci me je večkrat spravilo v nejevoljo, ker ta način ponuja še več priložnosti za »afnanje« in zavlačevanje z



nepotrebnimi triki. Tudi komentatorji niso sila zanimivi in zelo hitro se začnejo ponavljati z enimi in istimi frazami. Drugače pa je to 5-minutni kaos, kjer se lahko zgodi marsikaj. Rdečih kartonov ni, samo modri, ki te prisilijo na počivanje za minuto, prepovedani položaji veljajo samo v zadnji tretjini. Če bi radi izkusili drugačen nogomet, je to zelo dober način.

FC IQ je nov način taktiziranja. Poudarek je na igralčevih vlogah (Player Roles), ki omogočajo, da se poglobimo v način igranja posameznika na igrišču. Ko izbereš postavitev, formacijo in splošno strategijo, se lahko lotiš še vlog posameznega igralca: na primer, kaj bo storil, ko izgubiš žogo, kako se bo premikal po igrišču, ali bo vezist igral

kot »playmaker« ali bolj na krilu. Ta sistem je uvedel to, da odločaš, kako boš pristopil do posamezne tekme. Vsaka sprememba lahko sproži dominano učinek. Če boš vezista spremenil v bolj napadalnega, boš za seboj na sredini pustil luknjo, ki te lahko kaznuje. Zato moraš tudi razmisliti, kako se bodo vedli vsi ostali igralci. Prilaganja je veliko več kot prejšnja leta, kar je dobro za strateške mojstre. Za tiste, ki pa bi radi samo odigrali nekaj iger, je to en dodaten element, ki jim bo vzel nekaj več časa.

Igranje deluje počasneje, še vedno pa je velik poudarek na trikih, tako da boš z njimi lažje prebil obrambo kot pa na primer s »tiki taka«. Vratarji so v enem trenutku nepremagljivi, naslednji napad pa delujejo, kot da prvič branijo gol. Odvzemanje žoge in pokrivanje igralcev je še vedno nerodno. Skratka, jedro igranja je zelo podobno kot doslej.

V kariernem načinu je na voljo nekaj več nastavitev, na primer, kako zahteven je odbor, kako hitro se razvijajo igralci in podobno. Dodali so ženske lige, Ultimate Team je večinoma enak, le da je še težje slediti hitremu napredku igralcev, ki so pripravljene napraviti vse svoje prihranke. FC 25 je torej še ena igra, ki jo boste istočasno sovražili in oboževali. Na trenutke vas bo napolnila z ogromno dozo dopamina, naslednjo sekundo pa boste želeli vreči krmilnik (tipkovnico) v steno ali soigralca. Večino časa pa boste nekje vmes, nevtralni, igrali jo boste, ker je edina nogometna igra in ker upate, da boste ujeli val zabave.

**Ocena: 6,5/10**







LINUX BEYBA™



KOLENDAR

DOGODEK	TERMIN	PRIJAVE
ZEIDES PALSIT D.O.O.	5. 11. 2024	zeides.palsit.com
GAME CHANGER LJUBLJANA 2.0 DIGITALK	11. 11. 2024	www.gamechanger.si
RAST IN ŠIRITEV PODJETJA IT MELONA D.O.O.	14. 11. 2024	digitalni-laboratorij.si/12-digitalni-laboratorij
POSVET ADMA PLANET GV D.O.O.	14. - 15. 11. 2024	www.planetgv.si/posvet-adma
BIZTOPIX PALSIT D.O.O.	26. - 27. 11. 2024	biztopix.palsit.com

KOLOFON



**Izdajatelj:**

Stromboli, marketing, d. o. o.  
Cesta komandanta Staneta 4A  
1215 Medvode

**Glavni in odgovorni urednik:**

Boštjan Štrukelj  
tel.: 01 / 620 88 01

**Vsebinski urednik:**

Niko Bajec  
tel.: 01 / 620 88 05  
niko.bajec@stromboli.si

**Naročnine:**

tel.: 01 / 620 88 00  
narcocnine@stromboli.si

**Oglasno trženje:**

Matej Komprej  
tel.: 01 / 620 88 06  
gsm: 070 / 606 152  
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj

tel.: 01 / 620 88 01,  
gsm: 041 / 663 301  
bostjan.strukelj@stromboli.si

**Sodelavci in novinarji:**

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebro  
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in  
Matej Komprej

**Fotografije:**

Arhiv Računalniške novice

**Tisk:**

Tiskano v Sloveniji

**Distribucija:**

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

**Oblikovanje in DTP:**

Tanja Kaštrun s.p.  
dtp@stromboli.si

**http://www.racunalniske-novice.com**

Računalniške novice (Online)  
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost  
spada revija med proizvode, za katere se obračunava  
DDV po stopnji 5 %.  
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.  
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izda-  
jatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s  
privoljenjem izdajatelja. Poština za naročnike plačana  
pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice  
je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za  
kulturo RS, pod zaporedno številko 661.  
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene  
z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) –  
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v  
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za razis-  
kavalno dejavnost Republike Slovenije.

# 4.500.000

prepeljanih potnikov mesečno

# 250.000

unikatnih posameznikov mesečno

# MIN 23.000

predvajanj dnevno

# MIN 690.000

predvajanj mesečno

# 90 %

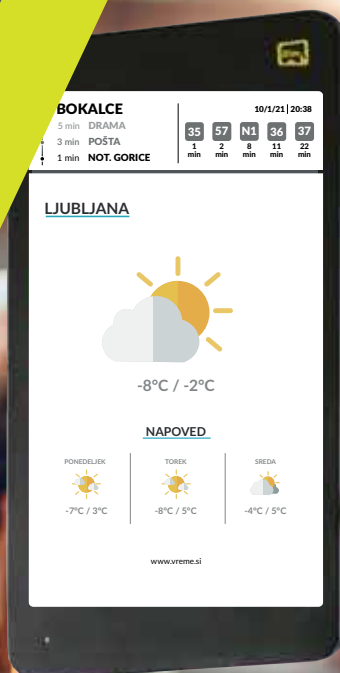
opaznost medija



## DIGITALNO SPOROČANJE

**ZASLON**  
Media Bus d.o.o.  
Breznikova cesta 7A  
1230 Domžale

[info@zaslon.si](mailto:info@zaslon.si)  
01/724 57 65



### Največja mreža digitalnih zaslonov v Sloveniji!

**500 ZASLONOV:**

**420**

**70**

**10**

Ljubljana

Maribor

Celje

**195 AVTOBUSOV:**

**150**

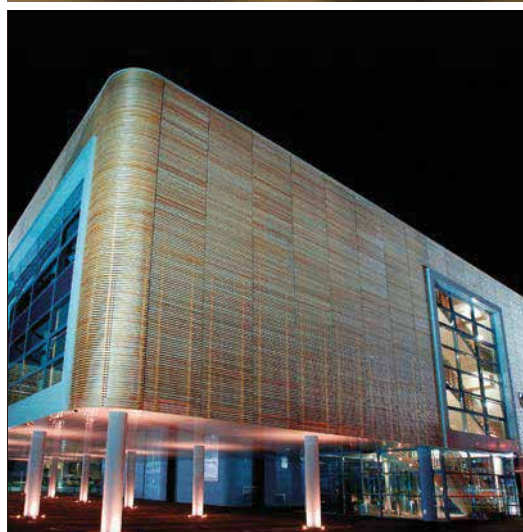
**35**

**10**



IZJEMNI  
PROGRAMI  
ZA VAŠE TELO  
SKOZI VSE  
LETO ...

BOGATA PONUDBA  
NEGOVALNIH  
TRETMAJEV ...  
VSAK DAN SI LAHKO  
PRIVOŠČITE NEKAJ  
NOVEGA.



PRI NAS JE VEDNO  
SONČNO, PRIJETNO  
IN RAVNO PRAV  
HLADNO.  
SUNNY STUDIO JE V  
VSAKEM TRENUTKU  
PRAVA IZBIRA.

SUNNY  STUDIO

Sunny Studio,  
Regentova cesta 37, 1000 Ljubljana - Dravlje  
tel.: 01 513 44 44, fax.: 01 513 44 60,  
email: sunny@siol.net, www.sunny.si

Pon - pet od 7.00 do 22.00. ure  
Sobote, nedelje in prazniki od 9.00 do 21. ure.

FITNES, VODENE VADBE, SOLARIJ, MASAŽE,  
KOZMETIČNE NEGE, PEDIKURA, MANIKURA,  
DEPILACIJE, SAVNE, SPA, AJUR, ORIENT,  
THALAXA, SUNNY SHOP ...

Razveselite svoje najbližje z nakupom darilnih bonov.